

TYÖKANSI

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TÖVÄESTÖN AINEKANNATTAJA.

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 113. — 1912.

Maanantaina, Elokuun 5 p. — Monday, August 5th.

Vii vuosikerta — Vol. VI.

Satamatyöläisten lakko eh- ken sovitaan

Canadian Northern Coal and Ore Dock Company saattaa suostua miesten vaatimuksiin. — Reiltoikatyöläisten lakko alkaa ensi tiistaina, jos miesten vaatimukset ei suostuta. — Sekatyöläiset yhtyvät jonkolla uunioon. — Hicks'in takaus olikin 4,000. — Porvarilehtien kurja menettely. — Eivät tiedä mistä syyttäisivätkin.

Viime lauantaina saapuivat Canadian Northern yhtiön "pääherrat" Port Arthurin neuvottelemassa lakossa olevien hiilikavostyöläisten unionin kanssa. Union virkailijät uskovat että yhtio tulee täydellisesti suostumaan miesten vaatimuksiin. Tokalla kun on jo kolme hiililaivaa odottamassa purkausta ja toisia laivoja pitäisi pian saapua.

Lauantaina kello 10 oli kokous suomalaisten Temppelessä, jossa laadittiin kirjelmä, jossa miesten kaikkia vaatimuksia esitettiin.

Miehet vaativat:

27½ senttiä tunnilta alimmaksi palkan.
Yhtyöstä kuudesta kahdeksaan puolitoista aikaa ja jälkeän kahdeksan ja sunnuntia ja juhlapäivä kaksikertain aikaa.
Jos miehiä pidetään työmaalla, vaikka ei ole työtäkään, on maksettava täysi palkka.

Reiltoikatyöläiset menevät lakoon tiistaina.

Jos yhtio ei suostu miesten vaatimuksiin, josta ennen julkistusta olisi tullut nykyisen vaatimuksen eteen on maksettava täysi palkka jos miehiä pidetään työmaalla, vaikka ei ole työtä, menevät kaikki Port Arthurin reiltoikatyöläiset lakkoon huomenna. Port Arthurin reiltoikala työskentelee yksinomaan suomalaisia ja ovat he omakätisesti kirjoittaneet nimensä listaan, johon kerättiin kaikkien niiden nimet, jotka kannattavat union perustamista ja lakkoon ryhtymistä, jos vaatimuksiin ei suostuta.

Huomaavaat järjestysten tarpeellisuuden.

Viime perjantai-iltaan pidetyssä jättäjäkokouksessa yhtyi sekatyöläisten union toistaiseksi jäsentä ja usua lupaa tulla seuraavissa kokouksissa. Port Arthurin reiltoikatyöläiset ovat alkaneet huomata järjestymisen tarpeellisuuden sen yhä huomattomamman pyrkivän aseman johdosta, johon kapitalismi-käsi-käsi työlläisi painaa, jos he eivät järeästi ja järjestyneenä joukkona taistele itsellensä oikeuksia.

Hicks'in takaus.

Lauantaina kerroimme että Hicks'in takaus oli kaksitoista

Porvarilehtien kurja menettely

Paikkakunnan porvarilliset lehdet tekivät parhaansa kihoittautuksena "yleistä" mielipidettä Hicks'ia vastaan ennen Hicks'in vangitsemista. Ja samaa viritä että Hicks on vaarallinen mies, ne näkyvät olevan halukkaita edelleenkin veitsenään. Kapitalistit lehdet ovat siinä käsityks, että työläiset ovat karjas, jotka kulkevat vain siinä mihin joku Hicks heitä kutsuaa, ja että koko kysymys on sillä ratkaistua kun sellainen Hicks pistetään lukkojen taakse tai muuten saadaan epäilyksen alaisiksi.

Poikkeuksen, nyt peristä kun Hicks pääsi takuulla vapauksi on kuitenkin tehnyt Port Arthurin liberaalien lehti "Evening Chronicle", joka viemelauantain numeron toimitusosastossaan kirjoittanut enempi nimen Hicks'ia puolestavasti. Kai sentään kun Hicks'in juttu lienee konservatiivien taholta aikamunkia.

Ainoa lehti niissä kahdessa kaupunkissa on ollut Työkansaa, joka on ajanut työläisten asiaa. Mutta havjutt herrat ovat näkyneet seuraavasta tulla suomalaista työväenlehtiä, koskapa kaikki Työkansassa on ollut lakko-tai sen yhteyteen sovellettu asiaat ovat osanneet kertoilla aivan kuin olisivat Työkansassa lukevat. Ovat huomautelleet: — "niinhän Työkansaa sanoo". Mutta onhan täällä ainakin yksi tunnettu valehtelija, joka muuten tehtävään puutteesta katsoo Teles Työkansan englanninkieliselle, toivolla että joskus löytyisi siitä sellaisen lauseen, jonka johdosta pitäisi Työkansan kimpun.

Eivät tiedä mistä syyttä.

Viranomaiset ovat vaivanneet pitämässä koettamalla leksiä, mistä kaikista rikoksista olisi syytettyä Wick ja Dominic Derenzo, jotka ovat sairasluonnella. Tähän asti kuitenkin ei vielä ole löydetty selvä syytöksiä — mutta ehkäpä näitä löytyy siihen mennessä kun Derenzo veljekset paranevat joka ottanee uusia palkkiansa.

TODISTAJIA UHATAAN KUOLEMALLA.

Montreal, Que., elok. 2 p. — Uusi todistus, että saaneet alkajaisiksi, että jos he todistavat Carlo Battista vastaan, josta syytetään Salvatore Macaruso murhasta, niin heitä kohtaa kuolema. Valikka nyt on vasta alustava kuulustelu silloin on poliisi ottanut suojeluksensa alaisiksi todistajat.

Kolme varmaa todistajaa on etä Battista ampui Macaruso La-tourin ja Genevieve katujen kulmassa viime maanantaina. Mrs. Jack Manford, grosseri kaupun kirjapainijain vaimo, jonka luterolaisen kuolema mies viedin, oli ainoastaan muutamien jälkeinen päässä kun ampuenien tapahtui. Eräs yhdeksän vuotias lapsi myös näki tapahtuman. Mutta sitova todistuksia myös on. Siitä huolimatta Battistaan ystäväthä haavoitellut ja väkivallalla pelasta murhaajan.

Poliisi koettaa paksuilla selville kuka noita uhkauksia lähetti.

Suuri lakko uhkaa British Columbiaa

Kaikki Vancouverissaan hiilikavostyöläiset suunnittelevat lakkoon kun kompaniat työkohtaisesti rikkovat lakia ja harjoittavat boikoteerausta uniolaista kohtaan.

Jos lakko puhkeaa, on se suurin ja seurauksin näiden järkyttävien mitä koskaan on ollut British Columbiassa.

Cumberland, B. C., elok. 2 p. — Kiikkä agitatioon on käynnissä laukuttava kaikki hiilikavostyöläiset Vancouverissa ja kaikki merkit otettavat ettei ennenpitkää jatkain tärkeitä tule tapahtumia. Miellet hiilikavostyöläisten keskudessa ovat siinä määrässä kiilteviä että lakon tulo tuskin mi-
kiän voi estää. Pääministeri Mc-Briden kanaan sitten luvattu komissioni todennäköisesti tulee liika myöhään estääkseen lakonsyntyä ja eihän ole mitään takeita siitä että tuo komissioni voisi välttääkään estää riitauksia.

Työläisten katkeruus aiheutuu useista syistä. Pääsyy on se kun kompaniat rikkovat mitä törkeimästi hyväksytyjä suojelulakeja ja boikoteeraavat unionimiehiä. Myös työsuhteet nopeat muutuvat mita unionimieksiksi. Tämän viikon ajalla tulee pidettäväksi useita kokouksia joissa keskustellaan asemasta.

Jos lakko syntyy, joka on todennäköistä, tulee siitä suurin ja seurauksiltaan kauaskantoisin mitä on koskaan ollut British Columbiassa.

YHDYSVALTOJA PYYDETÄÄN SEKAANTUMAAN MEKSIKON ASIOIHIN.

Suuria pakolaisjoukkoja saapuu kapinallisesta Meksikosta.

El Paso, Tex., elok. 3 p. — Kymmeniä sühijönsanomaa ja anomuksia, joissa Yhdysvaltoja pyydetään suojelamaan amerikkalaisten hen-
kiä ja omistuksia Meksikossa, on lähetetty Washingtoniin El Paso-ta ja muista rajakaupungeista.

Useissa tapauksissa on anomuksia lähetetty koke esmerkinä väestön nimessä, josta esimerkiksi on m. Masista, kongressimies Smithille, lähetetty sähköissanomaa, jossa m. m. sanotaan:

"Jos Yhdysvallat ei voi hallita Meksikon asemaa annettakoon kautin hallita siitä."

Anomukset enimmäkseen lähetetty kongressimiehille ja senaattoreille, mutta muutamia on osoitettu suoraan presidentille.

Eilen saapui kaikki "junakorona" pakolaisia Pachuan, Chuchuan ja Garcian mormooniusseutunissa, josta esimerkiksi on nyt saapunut tänne noin 2,000. Mormonopapit ja kirkonmiehet lähetetty joukkoja toisiin kaupunkeihin.

Eräs mormoonijärjestö O. H. Brown, paikallislehti lehdelelle lähettämässään kirjelmässä sanoo, että "Amerikan kansalle on tullut aika toimia, jos Meksikon hallitus

Uurit tunnettu.

Washington, D. C., elok. 3 p. — Kaksi miestä, jotka on hirtetty lähellä Cananea, Sonorassa, eivät ole Yhdysvaltain kansalaisia, kertoo Nogalesissa oleva Yhdysvaltain konsulin valtiodepartementille lähettämä tiedonanto.

Uurit ovat Guido Shubert ja John Hestling, ennen saaneet Douglasissa, Arizonassa. Molemmat olivat aikaisemmin, mutta konsulin raportista käy selville, että Hestling oli ottanut ensimäisen Yhdysvaltain kansalaispapertia. Raportissa myöskin sanotaan, että miehet matkustelivat omilla asioillaan Meksikossa ja käyttäytyivät rauhallisesti.

AJOI LIIAN HURJALLA VAUH DILLA SATAMASSA.

Mutta komissionerit eivät voi asi-
alle mitään; haukottelevat vain ja viroivat.

Montreal, Que., elok. 3 p. — Valkean Tähden lääninlää Megantiin komentajaa vastaan liian hurjasta ajosta nostettu syytös kun toimitti eilen kun Satamakomissionerit istumossaan huomautivat, että heillä ei ole tuomiovaltaa Megantiin noudattaman päätöksensä vastustajien suhteen.

Satamakomissionin puhejohtaja Stephens ei ollut lainkaan mielissään tuon asiankäsittelyn johdosta. Kerrankin hän sanoi:

"Jos jokainen osa pilloitautuu jonkun teknillisen tempun suo-
jaan, joutaa koko komissioni he-
vettiin ja silloin saavat he harjoit-
tella mitä pirun kujeita tahansa päivätyönsä."

Välittäen että Meantien ai-
hettamat suuret aliot tekivät suuria vahinkoa Tarte-laiturissa ovelalle Monarch-alukselle, katkoi köysiä, tursmeli lastia sekä vahingoittivat laituria.

Kun huomattiin että komissionerilla ei ole valtaa asiassa esitettiin "ystävällisten" neuvotte-
lujen pitämistä, mutta Elder Dempster yhtyi, Monarchin omistajat, samoin sen olevan hyödyttömiä ja uhkavoivat tervojta asiaa muiden viranomaisien tutkittavaksi.

Samallainen juttu nopeasta a-
lesta satamassa oli nostettu Rich-
elton ja Ontario laivayhtiön vas-
taan, mutta asia meni kumoon tuo-
miovallan puutteesta.

EI RAUHAA MEXICOSSA.

Niin kauan kuin Madero on pre-
sidenttinä, niin kauan maa on
vallankumouksellissa, sanoo ku-
mouksellisten johtomieks.

Washington, D. C., elok. 2 p. — Senior Jan P. Diddap, joka edus-
taa Mexicon kumouksellisia, sanoi
tällä tänään, että niin kauan
kun Madero on presidenttinä,
niin kauan Mexico kuohuu. Sen-
sor Diddap lisäsi, että ne jotka

Palkka ja työ- oloja tutkimaan

Vancouverin kaupungin valtuusto on ammattiliittojen keskuks-
mitään pyynnöstä valinnut eri-
koisen komission tutkimaan nais-
ten ja lasten palkka- ja työolo-
ja departementin kaupoissa ja
tehtaisissa ja sitten tuomaan tut-
kimuksen konsulin valtiodepartement-
ille.

Näillä aloilla maksetaan niin kur-
ja palkkoja, että se suoranai-
sesti johtaa rikollisuuteen, se-
litti valtuutsumies Baxter.

Vancouver, B. C., elok. 1 p. —
Kaupungin valtuusto kokoukses-
saan valitsi erikoisen komitean
tutkimaan tässä kaupungissa val-
litsevista nais- ja lapsipalkka ja
työsuhteista suurissa osastoku-
poissa ja tehdasissa. Altoen tähän
käsi suunnitelmien keskuksmit-
tensa jonka sitten valtuustolle esitti
valtuutsumies Baxter. Uusi valtuus-
miehetti kyllä pitivät tätä tehtä-
vää "tarpeellomana" ja "sopi-
matomana", mutta kumminkin
valtuusto lupaillesi valitsi tutki-
jakomitean, joka sitten tutki-
musesta tulokset tuopi heille,
kaupungin isille. Komiteaan kuluu
ammattiliittojen keskukskomitean
presidentti, kirjuri ja rahastohoi-
taja.

Valtuutsumies Baxter esittäessään
asiaa sanoi että näillä aloilla, jo-
nien tutkimista vaaditaan, on niin
kurjat palkka- ja työsuhteet, että
se suoranaisesti johtaa rikollisuu-
den ja prostituutiin. Vielä hän
osoitti että tutkimisen aiheista ei
ole puutetta ja että kerrassaan tä-
rjyittäviä seikkoja tulee ilmi jos
kaikki vedetään päivän valoon.
Hän väitti että Vancouverilaiset
eivät arvastakaan minkälaisissa o-
loissa tuomaan luojat elävät täs-
sä kaupungissa.

Valtuutsumies Kirkpatrick vas-
tusiti tutkimista sillä syillä että
tuo ammattiliitonistia muodot-
tetu komitea antaa liaksi "yksip-
puolisen" kuvan oloista. Pelkäsi
jotkut muutkin tutkintoa toi-
menpantavaksi, kun se "ehkä"
löötyä päivänvaloon vähemmän vie-
ltyävisä asioita sinuasta Vancouver-
viestistä.

Majuri Findlay ehdotti, että pa-
pillinen luitto sävdyen uudistallit-
to ja vielä hyvin hallituksen lii-
to rupeisi "yhteistöimintään"
tuo komitean kanssa, että kuva-
la "mahdollisesti" tulisi epädi-
kseen kaupungin kirkastetulle mai-
neelle.

On aivan huonollista että por-
varisto ei edes sallisi tällaisia tut-
kimuksia toimittaa, sillä tulehan
niissä onant syyntä liaksi paljas-
tettua. Mutta monivieroin enem-
mäs vastustaa paljaimensa ole-
jen korjautsa.

On aakel oikeaan suuntaan että
tarkastuslakaikan pannaan toi-
meen.

lisesti Gustavo on mennyt kiit-
mä Japanin hallitusta osanot-
ta Mexicon ilänneajasta sadan-
teen juhlapäivän viettoon, mutta

FORVARIIN EI VAIKUTA MIKÄÄN.

Torontossa tutkitti lautakunta ta-
patumalaista kuoleman tapausta
ja valkua lautakunnan puhe-
johtaja tutkieskaan joutui sa-
maan surman loukkaukseen, pelas-
tuen ainoastaan toisten lauta-
kunnan jäsenten avulla, sitten-
kin lautakunta antoi tapauksee-
ta lausunnon: tapaturmainen
kuolema.

Toronto, Ont., elok. 2 p. — George Merrimanin kuoleman tapas-
ta tutkivan lautakunnan puhe-
johtaja Thos Babe joutui tutkies-
kaan samaan surmanloukkauk-
seen, jossa Merriman kuoli ja olisi va-
manasti joutunut samaan kohtalon
alaisiksi olisi toiset lautakunnan
jäsenet olisi saaneet nopeasti pu-
heenjohtajansa pelastettua. Mer-
riman näki pari päivää sitten joutui
Laidlawin sahalaitteksessa joutui
hajuho putkeen ja kuoli ja nyt
lautakunta oli nuka laihpyhäällä
työttäessään tapasta tutkimassa.

Elliä hullut tulo tapauksen o-
leen kyllin pitävän todistuksen
lautakunnalle paikan vaarallisu-
udesta, kun sen puheenjohtaja oli
menettäjä henkensä kaikesta var-
vaisuudesta huolimatta, mutta
kumminkin lautakunta antoi Mer-
rimanin kuolemansta tavannukai-
sen lausunnon: tapaturmainen
kuolema.

Harvoin tapahtuu verisen i-
valisemasti kuin tuossa tapauk-
sessa. Kaipa siinäkin tapauk-
sassa on olisi nuka lautakunta antanut
samallaisen lausunnon jos kolo
lautakunta olisi joutunut tuhn
omaksi. Järjestelmää on puolos-
tettava niinkauan kuin on sor-
kakaan joka siitä hyötyy.

MIELENVIKAISUUS LISÄÄNTYVÄ.

Lontoolainen tohtori Winslow sa-
noi että kolmesadan kuusi-
kuttua maailmassa on enemmän
mielenvikaisia kuin tervejär-
viä.

Lontoo, Engl., elok. 2 p. — Kun
tohtori Mott sanoi alkoholien
kongressissa että mielenvikaus-
on enemmän nimenään kuin to-
delleen, niin tähän tohtori Wins-
low esitti päivänvastusta todistuk-
sia ja kuvalll maailman kamea-
tulevaisuutta miten se nopeasti
muuttuu hullujen jouheeksi.

Kolmesadan vuoden peristä
on maailmassa enemmän mielen-
vikaisia kuin tervejärviä. Täm-
n "ennustuksen" hän teki ny-
kyisin nopeasti kasvavan mielen-
vikaisuuden perusteella. Jokaisessa
sa viistynessä maailmassa mielen-
vikaisuus huomaavasti lisääntyy
ja me nopeasti saavutamme o-
lotilain, jossa on vaap pelkkiä mielen-
vikaisia. V. 1968 oli 36,72 mielen-
vikaisia ja nyt jo 135,000.

On enemmän kuin totta että mielen-
vikaisuus hurjasti lisääntyy ja
jos kapitalistien järjestelmää py-
ydytys kolmesataa vuotta
toisaalta maailmassa silloin ei
ollit mutta kuin mielenvikaisia
tai oikeammin sanoen n. k. stiv-

Suomen Uutisia.

HAUTAUSAPURENGASHU- JAUS.

Renkailijät turvautuvat kuvernöö-
rin virka-apuna.

Uudenmaan läänin kuvernööri-
le on jätetty seuraava enemmän
kuin 400 Helsingin sahinasetajain
kun v. m. hautauspurenkaan jä-
senen allekirjoittama anomuskir-
jelmä:

Koska Uudenmaan läänin ku-
vernööri on päätöksellään 10 päi-
vältä toukokuuta 1912 lakkauttaa
niin Helsingin sahinasetajain y.
m. hautauspurenkaita toiminnan
maltuissa hautauspurenkaissa
tapahtumien väärinkäytösten ta-
kin siksi kukaan renkailien toi-
mintia on asian tarkoitusta vastaa-
valle poljalle saatettu, niin avarat
harkijat, että kuvernööri ryhtyisi
sellaisiin toimenpiteisiin mainittu-
jen renkailien suhteen, että kaikki
niissä mahdollisesti tapahtuneet
väärinkäytökset tulisivat jälkilleen
tutkittuun alaisiksi ja heti kaikki
syylliset seka renkaissa toimineet
yksityiset henkilöt olisi johtokun-
nissa saatettaisiin edesvastaan
ja epärehellisesti tavalla renkailta
riistetty varat renkaille takaisin.

Hakijant ovat sentähden, että
kuvernööri asettaisi kaikki sahan-
asettajain hautauspurenkasta se-
kä niissä pidetty kirjat yleisen tar-
kastuksen alaisiksi sitä varten eri-
tyisesti asetettu virkamiehen joh-
dolla.

Hakemukseen liitettyissä pöytä-
kirjoissa otettiin mainittujen hauta-
uspurenkaitien jäsenten yleisistä
kokouksista mainittain eriyttä-
mällä renkaista ilmaantuneista vä-
rinytöistä. Niinpä erään ren-
kaan rahastonhoitaja on tehnyt
kassavirheiden ja peittänyt sen
vääriillä kirjapudolilla, pyyhkimäl-
lä kirjasta pois jäsenten nimiä
ja asettamalla äitinsä ja oman ni-
mensä tilalle, vaikka hänen äitin-
sä oli ollut kuollessa sairasna vu-
teen omalla ja jonkun ajan kulut-
tusa sitten kuollut, totta rahasto-
hoitaja oli noutanut rahat. Erään
henkilön, joka jo yhdeksän vuoro-
kautta oli ollut ruumina, oli hän
ottanut jäseneksi, ja noutanut hä-
nestä hautausmaksu. Erään toisen
renkaan rahastonhoitaja on noudet-
nut jostakin kuolleesta 500 mark-
kaa, vaikka senomissa henkilöä,
minkä maksutodistukset osoittavat
ollut koko renkaassa jäsenenä.

LUOTSIKURJUU.

Neckenin karilleajo.

Hyöryl. Neckenin varustamo on
päättänyt Turun raastavuoiken-
dessa vastia pitämättäkuuluksi
G. Nyhndin 6,000 mk korvausta
sillä, että laiva kauriin siän välis-
sä matkalla Loviasta Helsin-
kiin N:n toimissa luotsina ajoi
karille.

Kristinan kulkureittiä viitotelt.

Eräs uuden suunnan luteista
Klas Kjellberg on S. O. le ilmoit-
tanut, että Höglklubbenin luotsipa-
kan allealla olevat väylät ovat
pöytäkirja.

Salamalyrais- ten lakko eh- ken sovitaan

Canadian Northern Coal and Ore
Dook Companyn saatonaan suu-
tuksen miesten vastustuksin.
— Reiltoikkatyöläisten lakko al-
kaa ensi tiistaina, jos miesten
vaatimuksiin ei suostuta. — Se-
työläiset yhtyvät joukolla u-
nioon. — Hicksin takaus oli-
kin 4,000. — Porvarilehtien ku-
ra menettely. — Eivät tiedä mis-
tä syytäisivät.

Viime lauantaina saapuivat Can-
adian Northern yhtiön "puueh-
reit" Port Arthurin neuvotte-
laman lakossa olevien hiilitökkö-
läisten union kanssa. Union vir-
kalliset uskovat että yhtiö tulee
työläisille suostumaan miesten
vaatimuksiin. Tokalla kun on jo
kolme hiililavaa odottamassa pur-
kanusta ja toisia laivoja pitäisi
pian saapua.

Lauantaina kello 10 oli kokous
suomalaisen Tempellissä, jossa
laadittiin kirjelmä, jossa miesten
kaikki vaatimukset esitettiin.

Miehet vaativat:

27½ senttiä tunnulta alimmaksi
palkaksi.
— Yhtyiästä kudesta kahdeksaan
puolitista aikaa ja jälleen kah-
deksaan ja sunnuntia ja juba-
päivinä kaksikertainen aika.
— Jos miehiä pidetään työmaal-
la, vaikka ei ole työtä, menevät
kaikki Port Arthurin reiltoikka-
työläiset lakkoon huomenna. Port
Arthurin reiltoikkala työskentele-
v yksimäärän suomalaisia ja ovat
he omakkitsijet kirjoittaneet ni-
mensä listaan, johon kerätiin
kaikkien niiden nimet, jotka kan-
nattavat union perustamista ja
lakkoon ryhtymistä, jos vaatimuk-
siin ei suostuta.

Reiltoikkatyöläiset menevät lak-
kon tiistaina.

Jos yhtiö ei suostu miesten vas-
tuuksiin, joihin ennen julaiste-
n lisäksi kuuluu myöskin vaatii-
mus että on maksettava täysi palk-
ka jos miehiä pidetään työttömäl-
la, vaikka ei ole työtä, menevät
kaikki Port Arthurin reiltoikka-
työläiset lakkoon huomenna. Port
Arthurin reiltoikkala työskentele-
v yksimäärän suomalaisia ja ovat
he omakkitsijet kirjoittaneet ni-
mensä listaan, johon kerätiin
kaikkien niiden nimet, jotka kan-
nattavat union perustamista ja
lakkoon ryhtymistä, jos vaatimuk-
siin ei suostuta.

Huomaavat järjestymisen tarpeel-
lisuuden.

Viime perjantai-iltana pidetyssä
järjestysohjeiden suostu yhtiö se-
työläisten union toistamasta jä-
seniä ja union lupaa tulla seura-
avissa kokouksissa. Port Arthuria
työläiset ovat alkaneet huomata
järjestyksen tarpeellisuuden sen
yhtä luonontuomien perkyvän asen-
nuden johdosta, johon kapitalis-
miin kiihkeä työllisyys painaa, jos
ei järjestystä ja järjestyneenä
joukonna taistele itsellensä oikeu-
ksia.

Hicksin takaus.

Lauantaina kerromme että
Hicksin takaus oli kaksituhatta
dollaria, mutta se olikin neljätu-
hatta. Hicks nimittäin itse oli as-
settanut kahdentuhannen dollarin
takauksen ja ennen kuin valtuus-
mies Urry ja hienööri Louchead
antoivat tuhannen dollarin takau-
ksen kumpikin. Takauksensa
asi yhtenäsen on neljätuhatta dol-
laria. Kylläpä herrat pitävät kalla
la sosialistijärjestä, kun ko-
ettavat häntä pidättää paikkauk-
halla neljän tuhannen dollarin
menettämisen uhalla.

Paikkauksien porvarilliset lehd-
et tekivät perheensä kiihoittak-
seensa "yleistä" mielipidettä
Hicksin vastaan ennen Hicksin
vangeistamista. Ja samaa viritä et-
ti Hicks on vaarallinen mies, ne
näkyvät olevan halukkaita edel-
leekin veitsenään. Kapitalistit
ovat itse siinä käsityks, että työ-
läiset ovat karjia, jotka kulkevat
vain sinne mihin joku Hicks heitä
kuuluttaa, ja että koko kysymys on
siinä ratkaistua kun sellainen Hicks
pidetään lukkojen taakse tai muu-
ten saadaan epäilyksen alaiseksi.

Poikkeuksien, nyt perästä kun
Hicks pääsi takuulla vapakaasi on
kuitenkin tehnyt Port Arthurin
luuterilainen lehti "Evening Chroni-
cle", joka viemelautant nune-
ron toimitusosastossaan kirjoit-
taa enempi ninkuin Hicksin puo-
lustavasti. Kati sentään kun
Hicksin juttu lienee konservati-
visten taholta alkuunpantu.

Ainoa heitä näissä kahdessa ku-
pungissa on ollut Työkansa, joka
on ajanut työläisten asiaa. Mutta
hyvinpä herrat ovat näkyneet su-
seuraav tällä suomalaisia työväen-
lehteä, koskapa kaikki Työkansa-
sa olleet lakko- tai sen yhteyteen
soitetuente asiat ovat osanneet
kertoilla aivan kuin olisivat Työ-
kansasta lukeeent. Ovat huomaa-
telleet: — "niihin Työkansa sa-
noo". Mutta onhan täällä ainakin
yksi tunnettu valehtelija, joka
nauun teltäivän puuteessa kään-
telee Työkansan englanninkielelle,
toivolla että joskus työstä siit
sellaisen lauseen, jonka johdosta
pääsisi Työkansa kimpupun.

EMPRES-HELVETIA YHTYEN- TORMASTA TUTKITTU.

Quebec, Que., elok. 3 p. — Hy-
rylaivojen Empres of Britain ja
Helvetia yhtyeetörmästä, joka
päättää Atlantilla viime lauan-
tinaa kello neljän tienoissa, on
tutkittu mutunpan päiä ja tut-
kimu päättyi elien Laivarikokou-
simeisori Lindsay saati olevansa
yhteisten ajan suhteen milloin
"tuomio" asiasta annetaan.

Suuri lakko unkaa British Columbiassa

Kaikki Vancouverin hiilikai-
vostyöläiset suunnittelevat lak-
ko, kun komppanist törmästä
rikkoivat lakia ja harjoittavat
boikoteerausta uniolaista koh-
taan.

Jos lakko puhkeaa, on se suurin ja
seuraankin nähden järkevtyvä
mikä koskaan on ollut British
Columbiassa.

Cumberland, B. C., elok. 2 p. —
Kiihkeitä agitatioita on käynnissä
lakkauttaa kaikki hiilikavai-
Vancouverissa ja kaikki mer-
kit osoittavat että enempitkää jo-
takin tärkeää tulee tapahtumaan.
Mielet hiilikavaiötyläisten kes-
kuudessa ovat siinä määrässä kiih-
tyneitä että lakon tuloa tuskin mi-
kiään voi estää. Pääministeri Mc-
Briden kauan sitten luvattu ko-
missioi todennäköisesti tulee lii-
ka myöhään esittämään lakonsyn-
tymistä ja eihän ole mitään takei-
ta siitä että tuo komissioi voisi
vähintäänkin esittää ratkaisuksia.

Työläisten katkeruus aiheutuu
useista syyistä. Pääsyyinä on se
kun komppanist rikkoivat mitä
todennäköisesti hyväksytyjä suo-
jeluslakeja ja boikoteeraavat union
miehiä. Myös työsuhteet nopeas-
ti muuttuvat mitä huonommiksi.
Tämän viikon ajalla tulee pi-
dettäväksi useita kokouksia jois-
sa keskustellaan asemasta.

Jos lakko syntyy, joka on to-
dennäköistä, tulee siitä suurin ja
seuraankin kauan kestoinen mi-
tä on koskaan ollut British Co-
lumbiassa.

YHDYSTYJÄT PYYDÄTÄÄN
SEKAANTUMAAN MEKSI-
KON ASIOIHIN.

Suuria pakolaisjoukkoja saapuu
kapinallista Meksikosta.

El Paso, Tex., Elok. 3 p. — Kym-
menes siirtoasema ja anomuksia,
joissa Yhdysvaltoja pyydetään
suojelamaan amerikkalaisien hen-
kiä ja -omaisuutta Meksikossa, on
tähietty Washingtoniin El Paso-
ta ja muista rajakaupungeista.

Useissa tapauksissa on anomuk-
sia lähetetty koko suureen väestön
nimessä, joka esmerkkinä on m.
Maslasi, kongressimies Smith-
lille, lähetetty sähkönsana, jossa
m. n. suostuu.

Jos Yhdysvallat ei voi halli-
ta Meksikon asemaa annettakoon
kauntin hallita siitä."

Anomukset enimmäkseen lähe-
tetyt kongressiniehille ja sena-
toireille, mutta muutamia on soe-
tettu suoraan presidentille.

Eilen saapui kaksi "junakuo-
mas pakolaisia Pachuanin, Chuch-
upan ja Garcian mormooniausuk-
sista, joten pakolaisia on nyt sa-
punut tänne noin 2,00. Mormooni-
papi ja kirkonmiehet lähetettiin
joukkojansa toisiin kaupunkiin.

Eriis mormoonipiispa O. H.
Brown, paikalliselle lehdelle lä-
hettämässään kirjelmässä sanoo,
että "Amerikan kansalle on tullut
aika toimia, jos Meksikon hallitus
on kykenemätön ja Yhdysvallat
haluton suojelemaan ulkomaalai-
sia Meksikossa."

Kaksi amerikkalaista hirtetty.

Mexico City, elok. 3 p. — Kaksi
amerikkalaista on hirtetty Cana-
nean läheisyydessä, Sonorassa
viimeisen kahden päivän kules-
sa. Heidän suunnissa löydettiin
keskiavikona ja Sonoran kuver-
nööri Ilmotti asiasta Meksikon pre-

määräntty pidettäväksi tutkinnon
hirttämisen johdosta. Hän luulee,
että kapitalistit ovat tehneet tä-
män julmuruutun saadakseen Yh-
dyvalvat sekaantumaa maan sai-
oihin.

Uurit tunnettu.

Washington, D. C., elok. 3 p. —
Kaksi miestä, jotka on hirtetty lä-
hellä Cananea, Sonorassa, eivät
ole Yhdysvaltain kansalaisia, ker-
too Nogleissa olevan. Yhdysval-
tain konsulin valtiodepartementille
lähetettiin tiedonanto.

Uurit ovat Guido Shubert ja
John Hestling, ennen auneet
Douglasissa, Arizonassa. Molem-
mat olivat aksalaisia, mutta kon-
sulin raportista käy selville, että
Hestling oli ottanut ensimmäiset Yh-
dyvaltain kansalaispapereit. Rap-
ortissa myöskin sanotaan, että
miehet matkustelivat omilla asioil-
lain Meksikossa ja myöskin lähe-
tyt rauhallisesti.

AJOI LIHAN HURJALLA VAUH-
DILLA TAMASSA.

Mutta komissionerit eivät voi asi-
alle mitään; haukottelevat vain
ja roivuvat.

Montreal, Que., elok. 3 p. — Val-
kean Tähden linjalaisia Meganti-
en komentaja vastaan liian hur-
jasta ajosta suostettu syytös ko-
mittiin eilen kun suoramissio-
nerit istumassaan huomiasivat, et-
tä heillä ei ole tuomiovaltaa Me-
gantien noudattaman päätökku-
vaylan suhteen.

Satamakomissionin puhejenjoht-
aja Stephens ei ollut lakkau-
miellään tuon asiantkääntien joh-
dosta, Kerrankin liian sano:

"Jos jokainen osaa pilloittaa suu-
naukun tehollisen teon suoa-
nau, joutaa koko komissioni hel-
vettiin ja silloin saavat he harjoit-
taa mitä puron kujeita tahansa
päivätylläsi."

Välitään että Meantien ei-
hettamatt suuret aliot tekivät
surta vahinkoa Tarte-laiturissa
olevalle Monarch-ahkselle, katkoi
käsyyä, turelli lastia sekä vahin-
goitti laituria.

Kun huomattiin että komissio-
nereillä ei ole valtaa asiassa esi-
tettiin "ystäväillisten" neuvotte-
lujen pitämistä, mutta Elder Demp-
ster yhtiö, Monarchin omistajat,
sanoivat sen olevan hyödyttömiä
ja uhkasivat tarjota asia muiden
viranomaisien tutkittavaksi.

Samallainen juttu nopeasta a-
joista satamassa oli nostettu Rich-
elieu & Ontario laivayhtiötä vas-
taan, mutta asia meni kumoon tuo
miovallan puuteesta.

EI RAUHAA MEXICOSSA.

Niin kauan kuin Madero on pre-
sidentinä, niin kauan mas on
vallankumouksellassa, sanoo ku-
monkellisten johtomie.

Washington, D. C., elok. 2 p. —
Senator Jan P. Diddap, joka edu-
taa Mexican kumouksellisia, sano-
i täällä tänään, että niin kauan
kun Madero on presidentinä,
niin kauan Mexico kuohuu. Se-
nor Diddap lisäi, että ne jotka
vastustavat nykyistä hallitusta, o-
vat kylläkin varakkaita jatka-
maan taistelua vuosikausia sikäi
kunnes Yhdysvallat ovat pakotet-
tu tunustamaan Orozco puolueen
oikeudet.

Presidentti Madero, joka epä-
omistui yritykseensä saada Euro-
pan valloittaa tai Yhdysvaltoja
\$50,000,000 tällä suurempaa lak-
ko, on lopullisesti lähtenyt valje-
sa Japaniin, nähtävästi tarkotuk-
sella koettais sieltä lainko.

Paikka ja tyo- loja tutkimaan

Vancouverin kaupungin valtuusto
on ammattiliiton keskuuko-
mistein pyynnöstä valinnut eri-
koisen komitean tutkimaan nait-
ten ja lasten palkkia- ja työlö-
ja departementti kaupissa ja
tehtailissa ja sitten tuomaan tut-
kimuksen tulokset kaupungin
"isille."

Näillä aloilla maksetaan niin kur-
ja palkkoja, että se suoranai-
sesti johtaa rikollisuuteen, se-
litti valtuusmies Baxter.

Vancouver, B. C., Elok. 1 p. —
Kaupungin valtuusto kokoukses-
saan valitsi erikoisen komitean
tutkimaan tässä kaupungissa val-
tiusteista nais- ja lapsipalkkia ja
työsuhteista suurissa osatoku-
poissa ja tehtailissa. Alotteen tähän
teki ammattiliiton keskuukomi-
tea jonka siit valtuustolle esitti
valtuusmies Baxter. Ovat valtuus-
miehet kyllä pitivät tätä tehtä-
vää "tarpeellana" ja "sopi-
mattona", mutta kumminkin
valtuusto lopullisesti valitsi tut-
kijakomitean, joka sitten tutki-
muksensa tulokset tuopi heille,
kaupungin isille. Komitean kuluu
ammattiliiton keskuukomitean
presidentti, kirjurja ja rahastonhoi-
taja.

Valtuusmies Baxter esittäessään
asiaa sanoi että näillä aloilla, joi-
hin tutkimista vaaditaan, on niin
kurjat palkkia ja työsuhteet, että
se suoranaisesti johtaa rikollisuute-
en ja prostitutiioihin. Vielä hän
osoitti että tutkimisen aiheista ei
ole puutetta ja että kerrassaan tä-
rkyttäviä seikkoja tulee ihm joi-
ka kaikki vedetään päivän valoon.
Hän väitti että vancouverilaiset
eivät arvostakaan minkälaisessa o-
loissa tuotannon huojat elävät tä-
ssä kaupungissa.

Valtuusmies Kirkpatrick vas-
tuutti tutkimista sillä syyllä että
tuo ammattiliitonisteista muodo-
stettu komitea antaa liiaksi "yksi-
puolisen" kuvan oloista. Pelkäsi-
pä jotkut muitkin tutkintoa toi-
menpantavaksi, kun se "ehkä"
sillä päivänvaloon vähemmän miel-
lyttäviä asioita sinutusta Vancou-
verissa.

Majuri Findlay ehdotti, että pa-
lillinen liide siveiden nudistilist-
to ja vielä hyvän hallituksen liit-
to रुपेसि "yhteistoimintaan"
tuon komitean kanssa, ettei kuva
"mahdollisesti" tulisi epäedulli-
sen kaupungin kirkastetulle mai-
neelle.

On aivan luonnollista että por-
varisto ei edes sallisi tällaisia tut-
kimuksia toimittaa, sillä tuleehan
niissä ollut synnit liaksi paljas-
tettua. Mutta moniverroin enem-
mä vastustaa pilaamiensa ole-
jen korjausta.

On asiel oikeaan suuntaan että
tarkastuksiaan pannaan toi-
men.

Hisesti Gustavo on mennyt kiitti-
mään Japanin hallitusta osanot-
ta Mexican itsenäisyyden sadan-
ten juhlapäivän viettoon, mutta
minä tunnen olevan enemmän tä-
män pitken retken takana.

Madero on epäilöimistunut kai-
kissa lupauksissaan, paitsi omaa
perhettä koskeissa. Hän on ku-
luttanut lähes kaikki \$26,000,000
kansallista rahastosta, joka oli
hänen ottaessaan hallitus vastaan
väliaikaiselta presidentiltä De la
Barralta. Eläi se \$15,000,000,
joka äänestettiin ulkoasiain jär-
jestämiseen ole käytetty tähän
tarkotukseen.

MIKAÄN.

Torontossa tutkii lautakunta ta-
paturmaista kuoleman tapasta
ja valikka lautakunnan puhe-
johtaja tutkissaan joutui sa-
amaan surman loukkuun, pelas-
tuen ainoastaan toisten lauta-
kunnan jäsenten avulla, sitten-
kin lautakunta antoi tapauksee-
la lausunnon: tapaturmainen
kuolema.

Toronto, Ont., elok. 2 p. — Geo-
ge Merrimanin kuoleman tapas-
ta tutkivan lautakunnan puhe-
johtaja Thos Bae joutui tukees-
saan samaan surmanloukkuun,
jossa Merriman kuoli ja olisi var-
masti joutunut saman kohtalon
alaiseksi ellei toiset lautakunnan
jäsenet olisi saaneet nopeasti pu-
hejohtajansa pelastettua. Merri-
manin niet pari päivää sitten joi-
tu Laidlawin sahalaitoksessa sa-
hajoaho putkeen ja kuoli ja nyt
lautakunta oli muka lainyrkäillä
täyttäkseen tapasta tutkimassa.
Olii luultu tuon tapauksen ole-
van kyllin pitävän todistuksen
lautakunnalle palikan vaarallisu-
udesta, kun sen puhejohtaja oli
menettäin henkensä kaikesta var-
vaisuudesta huolimatta, mutta
kumminkin lautakunta antoi Merri-
manin kuolemansta tavamukai-
sen lausunnon: tapaturmainen
kuolema.

Harvoin tapahtuu verisen ival-
lissemmitti kun tuossa tapauk-
essa. Kaipa siinäkin tapauk-
sa olisi uusi lautakunta antanut
samallaisen lausunnon jos kolo
lautakunta olisi joutunut tuhn
omaksi. Järjestelmän on puolu-
stettava niinkuun kun on sor-
kakaan joka siit hyöty.

MIELENVIKAISUUS LISAA-
TTY HIRVITTAVASTI.

Lontoolainen tohtori Winslow sa-
noo että kolmesadan vuoden ku-
luttua maailmassa on enemmän
mielenvikaisia kuin tervejäkä-
siä.

Lontoo, Engl., elok. 2 p. — Kun
tohtori Mott sanoi alkoholien
kongressissa että mielenvikaus
on enemmän näennäinen kuin to-
delinen, niin tähän tohtori Wins-
low esitti päivänsavista todisti-
sta ja kuvaili maailman kame-
tulevaisuutta miten se nopeasti
muuttuu hullujen huoneeksi.

Kolmesadan vuoden perästä on
maailmassa enemmän mielen-
vikaisia kuin tervejäkäsiä. Tä-
nään "ennustuksen" hän teki ny-
kyisin nopeasti kasvavan mielen-
vikaisuuden perusteella. Jokaises-
sa sivistyneessä maailmassa mie-
lenvikaisuus luinaavasti lisää-
ntyy ja me nopeasti saavutamme o-
tollan, jossa on vain pelkkii mie-
lenvikaisia. V. 1958 oli 362 mie-
lenvikaista ja nyt jo 135,000.

On enemmän kuin totta että mie-
lenvikaisuus hurjasti lisääntyy ja
jos kapitalistien järjestelmä py-
ryisi ptyssä kolmesataa vuotta,
toisaankaan maailmassa silloin ei
olisi muuta kuin mielenvikaisia
tai oikeammin sanon n. ei sivist-
yneissä maissa olisivat mie-
luoellet sukupuntion. Näin ka-
hennettäväksi kapitalismi on muo-
dostanut ihmisten olosuhteet.

Mutta herrat tohtorit ja "huo-
lellyt ihmisystävälliset" ne eivät
löydä syytä tähän pessimistiseen il-
miöön, vaikka se tavalliselle (pi-
luuntomattomalle) järjelle on il-
meisin selvä. Mutta samapa se, sillä
vähknapa he sen täistävään,
pelkkii nollia he ovat oloja muu-
tamaan.

Suomen Uutisia.

HAUTAUSAPURENGASHUI-
JAUS.

Renkallijet turvautuvat kuvernöö-
rin virka-apuun.

Uudenmaan läänin kuvernööri-
le on jätetty seuraava enemmän
kuin 400 Helsingin salinasetas-
jan y. m. hautauspurenkana jä-
senen allekirjoittama anomuskir-
jelmä:

Koska Uudenmaan läänin ku-
vernööri on päätöksellään 10 päi-
vältä toukokuuta 1912 lakkaut-
nut Helsingin salinasetasajien y.
m. hautauspurenkana toiminnan
maimituissa hautauspurenkana
tapahtuneiden väärinkäytösten ta-
kia siksi kumien renkaiten toi-
misten on asian tarkoitusta vastaa-
valle pojalle saattanut, niin ovat
hakijet, että kuvernööri ryhtyis
sellaisiin toimenpiteisiin mainittui-
ten renkaiden suhteen, että kaikki
niissä mahdollisesti tapahtuneet
väärinkäytökset tulisivat liiallisen
tutkimnon alaiseksi ja heti kaikki
syyläiset sikä renkaissa toimineet
yksityiset henkilöt olis joutokun-
nissa saatettaisiin edesvatsuneen
ja epärehellisesti tavalla renkalta
riistetyt varat renkalke takaisin.

Hakijat antavat sentähden, että
kuvernööri asettaisi kaikki sahan-
asettajain hautauspurenkaset se-
kä niissä pidettyä kirjaa yleisen tar-
kastuksen alaiseksi siit varten eri-
tyisesti asetetun virkamiehen joh-
dolla.

Hakemuksen liitettyissä pöytäkir-
jain otteissa mainittujen hauta-
uspurenkajien jäsenten yleisistä
kokouksista mainitaan erityi-
sistä renkaista ilmaantuneista vä-
rinkäytöksistä. Niinpä erään ren-
kan rahastonhoitaja on tehnyt
kassavarojen ja peittännyt sen
vääriä kirjanpidoilla, pyrkimälä
pääkirjasta pois jäsenten nimiiä
ja asettamalla äitinsä ja oman ni-
mensä tilalle. Vaikka hänen äiti-
sä oli ollut kuollessa sairaana vuo-
teen omava ja jonkun ajan kulut-
tu sitten kuollut, josta rahaston-
hoitaja oli nostanut rahat. Erään
henkilön, joka jo yhdeksän vuoro-
kautta oli ollut ruumina, oli hän
ottanut jäseneksi, ja nostanut hä-
nenä hautausapua. Erään toisen
renkan rahastonhoitaja on nost-
nut jostakin kuolleesta 500 mark-
kaa, vaikkei semmoista henkilöä,
minkä maksutodistukset osoittavat
ollut koko renkaassa jäsenenä.

LUOTSIKURJUU.

Neekenin karilleajo.

Hyörryl. Neekenin varustamo on
päättänyt Turun raastavatuolen-
dessa vaatia pitkämatkanluoti
G. Nylundilta 6,000 mk korvausta
sillä, että laiva kamin siän valli-
tessa matkalla Lovissa Helsinkiin
N:n toimissa luotsin ajol
karille.

Kristiinan kulkureitit viikotetut.

Eräs uuden suunnan luotsista
Klas Kjellberg on S. O:lle ilmoit-
tanut, että Hägghubbenin luotsipai-
kan alueella olevat väylät ovat
nykyisin täydellisesti reinaluis,
sikä että yhtenästä 75 reinaluis on
asetettu. Mikäli kuitenkin eräit lu-
ottavat henkilöt väkuvattavat, tee-
kee reimalurin ulko kaikkiaan sa-
notulla luotsialueella 67, joista jo
vanhaan on on palloillan ollut
20. Uusi reinaluiset lienevät asi-
tapiteit useimmat väriillä palloil-
la. Niinpä on eräkin sijoitettu e-
nemmän kuin engl. penik. pishään
oikeasta paikastaan.

(Jatkoa 4:ltä sivulta.)

TYÖKANSAA

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, lehti joka pitää kiinni siitä, mitä on ja laulaa juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KIRJURI
314 Bay st. Puhelin 402
Postilokki
Rt 516 Port Arthur, Ont. Can.

Toimittajat:
M. Hahl L. Mollanen
Yrjö Mäkelä K. Alatalo.

Liikkeenhoitaja
(Manager)
John Oravainen

TIILASHUHNAT

Canadaan ja Yhdysvaltoihin:

Vuosi \$3.50

Puoli vuotta 1.75

Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muualle ulkomaille:

Vuosi \$4.50

Puoli vuotta 2.25

Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä paljautumalla. Keskustat ja vuosilomakkeita luvatta. Ilmoitukset otetaan vastaan 100 rivillä. Ilmoituksista etuvalvalla 50 prosenttia korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. Avoliittolaisilmoitukset \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. Syntymäilmoitukset 50c kerta, 75c 2 kerta. Kuolemien ilmoitukset \$1.00 kerta ja \$1.50 2 kerta.

ASIAMIEHILLE JA TIILAILLE
Asiamiehet ja tiilailijat on muistettava, että lehti aikoo saapumallaan jättää viikon perästä siitä kunlaus on konttorille saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays.
The Finnish Publishing Company
— Limited —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Office

314 Bay st. P. O. Box 516

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory post privileges on the 9th day of April 1912.

PUOLIEUTISIA.

Canadian Socialidemokraattisen puolueen toimeenpanevan komitean kokouksessa heinäkuun 15 päivänä oli läsnä seuraavat komitean jäsenet: Morrish, Brown, Plummer ja kirjuri H. Martin. Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin. Kirjeitä oli tullut H. A. Wee'ltä, M. Waymanilta, South Porcupinesta, C. Galtista, Charltonista, Galtista, Gowandasta, s. s. järjestön toimeenpanevalla komitealla, Silver Centrestä, Niagaralla Fallsissa, Cotton's Wee'lyltä, Stanley'tä, Woodstockista, British Columbian maakunnan toimeenpaneva komitealta, New Westminsteristä, ja Port Arthurin englanninkieliseltä osastolta.

Lupakirja myönnettiin Niagaralla Fallsin osastolle no. 60.

Kirjuri määrättiin valmistamaan toveri Waymanin puhujan matkaa läpi itä Ontarioa ja sitten Cobaltin ja sieltä aina Port Arthurin ja ympäristöille.

Päättettiin ottaa viisikymmentä osaketta Cotton's Co-operative'stä kustannuksellaan, \$10.00 osake. Päätös alistetaan jäsenen hyväksyttäväksi. Tuloja \$12.00 ja menoja \$56.55.

H. Martin.

KUKAS MIU KISSAN HÄNNÄN NOSTAA KUN KISSA ITSE.

Yöministeri Crothers, josta viime aikoina on niin tavatonta p. puhuttu, Vancouverissa ollessaan sanoi Grand Trunk Pacific yhtiön lakossa olevan koneja katalisatorien lähetystölle.

"Minä tiedän ainoastaan yhden tapauksen, jolloin on tapahtunut viivytystä sovitellutuhattunani

ja oli paluussa sieltä silloin kuin oli ainoastaan Titanicin onnettomuudessa. Minä olen tyytyväinen, että asia tulee pian sovitelluksi, kun Grand Trunkin virkaohjelmat ovat nyt jo neuvottelevissa miesten kanssa. Hallituksella ei ole aikomustakaan perustaa Lemieux-lakia.

Jos sitä uudestaan, niin maan järjestäneitä työväestöä kysytään neuvon silloin."

Joo itsekin sitä on keuhuttava itseään silloin kun miehen työt eivät kehu häntä.

KUINKA KAIVOSYHTIÖT RIISTAVAT HIILENKAIKAJA BRITISH COLUMBIASSA.

Cumberlandin C. C. neljä kaivantoa omistaa Canadian Colliers, Ltd., ja joissa työskentelevät miltä suuruudelta osalta hiilikaisia. Tarkastatkaa ihmiskäsiä tämän yhtiön asioita, jotka ovat tyypillisiä kaikille British Columbian kaivannoille. Kaivostyömiehet saavat 60 senttiä "pitkän" hiilileinän (2240 paunan) kaivostyöstä. Mutta heidän täytyy kaivaa 2,700 paunaa hiiltä ennen kuin saavat vaivaisen 60 senttiä, sillä yhtiö väittää, että 500 paunaa jokaisesta tonnista on arvontonta. Tämän arvottoman hiilen se kuitenkin käyttää tässä myyppi. Yhtiö myyppi hiiltä Vancouverissa \$8.00 tonnin.

Sillä 60 senttiä, jonka hiilikaisiva saapi 2740 hiilipauan irrottamisesta, hänen täytyy ostaa räjähäksineet y. t. Yhtiö täytyy maksaa kuusi dollaria viidenkymmenen paunan dynamiittilaskusta ja myyppi sen työläisilleen \$15.00 lausikon, ottaa yhdeksän dollaria voittoa jokaisesta laatikosta kohd. Kun kaivostyömiehet käyttävät 42 laatikkoa päivässä, niin yhtiö tekee yksistään dynamiittimyyntiä \$378.00 pudusta voittoa päivässä ja \$113,400 vuodessa 300 työpäivältä. Tämä on vain yksi pieni esimerkki siitä millä tavalla kapitalistit riistävät työläisiä ympäri Canadian. Se on kaunis järjestelmä kapitalisteille, mutta mitä te työläiset pidätte siitä?

ENGLANNIN AMMATTIHIDISTYSTEN TOIMINNASTA.

Englannin kauppanimistö (Board of Trade) on jallussat kertomus ammattiyhdistysten toiminnasta Englannissa vuosina 1908-10. Tästä selvästi, että jotkin Englannissa vähenyys on tapahtunut jäsenmäärän suhteen vuosina 1908-1909 kuluessa, jota vastoin lisääntynyt on tapahtunut vuonna 1910 koko runsasti.

Vuoden 1908 lopussa löytyi 1,195 ammattiyhdistystä ja niissä 2,383,244 jäsentä. Tämä numero oli vuoden 1909 lopussa alennunut 1,168 ammattiyhdistykseen ja 2,362,450 jäsenen, mutta vuoden 1910 loppuun oli vastavast numerot 1,53 ja 2,435,704.

Kymmenen vuoden kuluessa, vuodesta 1901 vuoteen 1910, on jäsenmäärä ammattiyhdistyksissä nousnut 466,000.

Suurinta edistystä voivat tulla ajalta nyt tähtäen kutomo- ja kaivos-yhdistyksiä. Kutomotyöläiset ovat nimittäin saaneet 133,000 ja kaivos-yhdistyksiä 188,000 uutta jäsentä.

Kulutusyhtiöisten jäsenmäärä on lisääntynyt 63,000, kone- ja laivarakennustyöläiset 31,000, siinä taustoin on järjestyneiden rakennustyöläisten ammattiyhdistysten jäsenmäärä alennunut 86,000, joka aiheutuu yksikymmenen kuukauden kuluessa suuren työttömyyden vaikutuksesta.

Järjestyneiden miesten lukumäärä oli vuoden 1910 loppuun 221,000, niistä oli 16,700 liittyny kolmeen viime vuoden kuluessa.

Järjestyneistä naisista kuului neljäsosaa kutomotyöläisiin.

Niiden 19 vuoden aikana (1892-1910), joista tarkkoja tilastoja ei ole, on 100 Englannin suurimista ammattiyhdistyksistä suorittanut lähes 129 miljoonaa markkaa lakkauksia, 224 miljoonaa markkaa työttömyysvakuutusta sekä lähes 356 miljoonaa markkaa sairausavustuksia, ei yhteensä yli 708 miljoonaa markkaa.

Tästä me suomalaisetkin näemme, mitä tulla ammattiyhdistyksiä järjestöillä voidaan aikaansaada. Oletteko onnissa.

Pääministeri Borden ja Canadian pankit.

Canadian pankkilaki tulian tarkastamaan ja korjaamaan ensimmäisessä parlamentin istunnossa. Nykyisin on sanomalehdissä kerrottu laajasti niistä uudistuksista, joita siihen tullaan esittämään, mutta me emme ole kuulleet mitään siitä, että hallitus ole rajoittanut koron kiskomista saatikka sitten kokonaan poistaisi sen.

Pankkilaki on suurtä peliä niille, jotka ovat asiassa silloin. Jos jollakin sattuu olemaan sellainen esine kuin viiden dollarin seteli, niin lukekaa, mitä siinä sanotaan. Siinä sanotaan "se tai se pankki maksaa omistajalle viisi dollaria vaadittaessa." Me kutsumme pankkisetelitä rahaksi, mutta ne eivät ole sitä; ne ovat yksinkertaisesti vaadittaessa maksettavia velkikirjoja.

Pikku kauppias, pienviljelijä tai palkattuihin menee pankin pyytämään lainaa. Hän esittää vekselin, jossa lupaa maksaa velan kolmen kuukauden kuluessa seitsemän, kahdeksan, yhdeksän tai kahentoista prosentin korolla. Pankkiri antaa hänelle vekseliä vastaan korottoman kaivosuutuksen, Rahanlainaaja on velassa pankkiriille ja pankkiri on velassa rahanlainaajalle, lainaaja maksaa suuren koron, mutta pankkiri ei maksaa.

Pankit lainaavat rahoa kansalta hyvin pienellä korolla tai kokonaan ilman korkoa. Ne lainaavat niitä samoja rahoja takaisin kansalle suurella korolla.

Parlamentti ei tule ensimmäisen istuntonkautensa ajalla panemaan esittämään pankkikielintön eteen. Pankkilaki muutetaan ja uudestaan sellaisella tavalla, ettei se mitenkään vaikuta suurin tuloihin.

Pääministerimme R. L. Borden omistaa 533 osaketta Nova Scotian pankista, joiden arvo nykyisen markkinahinnan mukaan on \$277,000 osake, joten hänen omistamansa osakkeiden yhteisarvo on \$147,641. Voitto-osinko, joka osakkeista maksetaan, on ollut 14 prosenttia, eli \$7,462 vuodessa.

Canadian pääministeri R. L. Borden saa yli seitsemän tuhatta dollaria vuodessa ansaitsemattomia tuloja omistamistaan yhden paan osakkeista. Parlamentissa on monta muuta jäsentä, jotka omistavat pankkiosakkeita. Oisi korkea hassua luulla että nämä herrasmiehet jollakin tavalla loukkaisivat omia tulojaan.

Jos me voisimme ainoastaan hienon kohottaa verhoa ja nähdä kuinka "kansanedustajat" Ottawassa hyväksyvät sellaisia lakeja, jotka turvaavat heidän etujensa, niin me lakkaisimme ihmettelemästä, miksi hiä hyöty nykyaikaisesta teollisuudesta, menee ei rikkauden tuottajille, mutta laiskureille, rikkauden tuhlajille, jotka hallituksen avulla ansaavat lukutonta rikkauden tuotannon välineet.

taistelevt herruudesta jäähtymään jatkessa yhä nopeammin. Sula massa jäähtyy niin tuen muodostamiksi kalliiksi, jotka muodostavat maan sisäkoron. Vesi ja lopulla jähdyssä neuvon murtavat ja kiertävät näiden kallioiden pintoja. Myrskyt ja meret huuhtovat pienimmät osat pois, ajoittain ne uunaa ja vuositokien kuluessa näitä muodostuu geologisen ajan vedon luontaa kalliota. Kun pinta jäähtyy, jähneen sukajoi massaksi. Kun kuori siispä löytyy yhä syvemmälle pinnasta, täytyy sisäkuon vetäytyä kokoon jättäen auria maarepöimä heikompia paikoikoin. Tämän kuoren kantaan polet maailman painosta, täytyy vetäytyä yhteen saavuttaakseen tasapainon. Näin tehessä pinta painuu yhdessä paikassa, mutta täytyy uusia jossain toisessa, ja siten ovat vuoret kohonneet ja maanmeriden kehitys alkanut.

Elämän muotoja ilmenee kasvullisuus, rehevä ja suunnamaton suuri muodostaa kivihiilikenttään ainekat ja aitte mantereet siirtyvät, vesi tulvi ja siirtää taas kallioiden heikosti kivetynneet osat niin kasvaneiden kenttien päälle ja kallioiden painon alla sekä vuodista hiljalleen kivetynen on kivihiili muodostunut. Äärettömät paljoudet hyvin jähdyksiä olemattomia tuotuu maanjärjestyksissä ja öljy talletuu kitihihiin tulevien vuositokien varalle.

Vesi ja kylmyys lisääntyvät suurien jääkenttien kiertäessä kalliota ja jähneessä hiekkäsi. Maanmuuttele siällisillä purkauksista tähtäi koko aurinkokunta siirtyä uusia avaruuksia ja syökyä uusin tähden vaikutuksen alle ja ilmanalat muuttelvat takaisin ja lakeudet, joita jähneiden kiertäminen on möhentyntä, peittivät kaikellailla ellollailla öljyllä. Maan peittyy kasvullisuudella, maan madot ja heidä heikommat avustajansa mylläävät maan soken siä kuitutvien kasvien kanssa ja siten valmistavat siitä korkeampaa käyttöä varten.

Luopla elinmuoto kehittyvät ihmisen muotoon. Kautta tuhansien vuosien kuluessa kukaan kehityksen syntyy yhteiskunta. Siirtyä tulee ja menee. Maan vanheue. Alunoma kadottaa ge lämpöä. Alunoma aurinon heikku heikkenee. Aikojen kuluessa se menettää kuuuunsa. Maan nyyttä menettäneen henkensä ja pörrätkä viimeisen kiertokulunsa auringon koon. Aurinko jäähtyy ja vanheue, seki kuolee myöskin. Se menettää kykynsä säilyttää paikkansa taivaalla ja kuuu meteoroi siirtyy paistikkain avaruuteen. Tämä ja jotkut muut kuuu maailman törmäilyt vastakkain ja yhdellä iskulla ovat ne muuttuneet tähtipölyksi, alkaakseen uudelleen loppumattoman kieroksen maailman syntymiseksi, kasvamiessa, kuolemisa ja ylösnousuissa. Tämän, tai jonkun muu maailman syntymisteorian mukaan, joku on vaan saavuttanut tietellistä tunnustusta, jähneiden on niin äärettömä, alka riin jähne: kkuu lähteneeltä, asiainhuu, niin suunnamat, että väitös, että luonnolla puolesta" jöitän luonnottomuiksia tarkoittaisi, että jotkut suosikit ihmistä, tai jöitän erikoiset ihmisuvert, eivätä kaik lä ihmisuvert, on korkeinta ikinä kyydestä jöituvaa tulinnyttä.

Jos sanetaan sanoa, että luotteleminen luonnolla olevan joitakin tarkoituksia kuu harvojen jöit useimpiin eduksi, on yleensä tyhmää, silloin välttään vastata, että sanottu mieltömyys on siinä otaksumissa, että me voimne tulla luonnossa jöitän luonnolla tuntematonta voimaa ja että tulla luonnossa tuntematon voima on siittä luuimatta luonnon kautta vaikuttamassa ja että silloin on tarkoituksia enemmän kuin luonnolla

Vaikkei muut puskipkaan, niin Puske Sinä

\$1,000.00

jaamme palkintoa "Väkäleuan" suuremmoissa levittämiskilpailussa. Luonnollisesti voit sinä ottaa vastaan tilauksia yhä hyvin kuin joku toinenkin. Pane toimeksi! Ilmotaudu heti kilpailuun ja me lähettämme sinulle kilpailuohjeet. Kilpailu alkaa 1 p. syysk. 1912. Palkintoja on kaikkiaan 25.

Ensimmäinen palkinto \$250.00!

2 palkinto		\$150.00	10 palkinto		35.00	18 palkinto		10.00
3 "		100.00	11 "		25.00	19 "		5.00
4 "		75.00	12 "		20.00	20 "		5.00
5 "		65.00	13 "		15.00	21 "		5.00
6 "		60.00	14 "		10.00	22 "		5.00
7 "		55.00	15 "		10.00	23 "		5.00
8 "		50.00	16 "		10.00	24 "		5.00
9 "		40.00	17 "		10.00	25 "		5.00

Kilpailu kestää syyskuun 1 p:stä 30 p:ään marraskuuta 1912. (Syyskuun ensimmäisen päivän jälkeen ei kilpailuun enää voi päästä.)

Ilmoittaja.	Otan osaa "Väkäleuan" suureen levittämiskilpailuun.
	Nimi.
	Täydellinen osoite.

HUOM! HUOM!
Virossa olevaan lipussa on jätetty tyhjää paikkaa sinä sinä sinä otettavaksi varten. Palauta liput ostettuihin.

Väkäleuka

Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

tun "kuten elämän kehitys siemenestä täydelliseksi." Olemme nyt viittäkättä, että maailma ei ole luotu, Se syntyi. Se ei syntynyt täysin kehittyneenä ja täysin valmiina. Kaikki sen maisemat, vuoret ja laakset, joet ja meret, maas, kalliit, multa, kivi ja elämä, myöskin sen vuodenaika ja ilma-ala ovat kehittyneet lukuattomien aikojen kuluessa, niin pätkien, että alku on yhä mahdotonta käsittää, kuin loppummeinkin näyttäisi mahdottomalta. Kaiken tämän ajan ma on kulkenut eteenpäin ja ympäriinsä, niin täydellisiä liikejakoja, että kukaan ei voi kuvallisen sen suuntaa ja selvittää, mikä on yhä mahdotonta ei voida määrätä eikä sen ennustusta mitata.

Mutta mäs ei ole ainoastaan rajoittamaton aikaan ja tilaan nähden, vaan se on täynnä elämää, elämä yhä rajatonta ja äärettömä kuin itse avaruuden kaikkeuden elämä. Luonnontutkija tutkimaan edellisenä elämä, ei koskaan ole tylyväinen enenkun on saanut selvitysen sen toiminnan, se on, joka ainoan erikoisen luon, lihaksen, hermon ja jäsenen käyttäminen ei tarkotuksien ja kunkin suhteen oian okonaisuudessaan. Mitä varten on tämä elin? Mitä tarkoittaa tämä ilin täyttä? Nimä kysymykset ovat aina tieteilijän huulilla. Varmaankin, kun me saatamme kysyä ja odottaa löytävämme vastauksen jonkin yksinkertaisimman elämän kunkin jäsenen tarkotukseksi, samalla tavalla me saatamme kysyä ja toivoa löytävämme vastauksia meidän kysymyksillemme, nimittäin: Kun ihmisen kalaksi näyttelemistä kokonnan tiedotonta osaa kehityksestä, jähne alkoi tietoisella harkinnalla ja tarkotuksella hankkia omia tarkoituksia, mikä hän silloin ha-

vat, paitsi häntä, varmenttaakseen ja täydentääkseen hänen onan elämässään muotoja. Ma ja ihmisen ovat molemmatkin luonnollisia. Ne eivät ole riippumattomia. Ihminen on kypyneinen eläin, joka on kasvanut maasta syntyneestä siemenestä. Maasta ja niistä ikuisista voimista, joita ma itse on tuottaneen, ihmisen on kasvanut maan päälle. Asiat luonteen mukaan täytyy maan tuulua hänen tarpeiksilla - muutoin hän ei olisi maan päälle voinut syntyykään, tahi, syntyneenä hän ei olisi saattanut elämänsä ainoastaan säilyä. Se tuottaa hänen ravintoaineensa, alkeet, hänen vatsakeineen, kudekset, hänen aamukseen, polttoainetta lämpöä tarpeikseen.

Mutta tullaan maan asuma väkänään ja siirrettävään sen aikaisen suunta aurinkoon päin ja vuodenaika lakkauvat ainekat. Päiväntasaaja kalliit silloin heikuvan aurinon alla, jota mikään elämä ei ylös siirtä ja koku laaja lauhkeavöylykko, ihmisen suuri toimintakenttä, tulisi silloin asuunmatkaksi, ikuisiksi jäsentiksi.

Avattakoon Atlantian vesien vaipa kulku länteenpään Panaman kannaksen kohdalla ja Golf'n virta häviää. Sen kulkenneen pohjoiseen pään sadan meripenkun meren ylävies ja tuhamen jalan syvyydenä, neljän penkinen nousuvedellä kulkevansa lämpöisen vesioukkona lakkaa siloiten tekemästä Euroopan ilmastoa siedettäväksi.

(Jatketaan.)

Onnen salaisuus. Kirj. Anatole France.

Uuonien ja muunneen luvut

Vuosi 1910.....	44.50
Vuosi 1911.....	2.25
Kolme kuukautta.....	1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuilla. Kuukausi- ja vuosimaksut luvut. Tarkastusmaksu. Ilmoitusta uutisten muodossa 10c. Ilmoitusta luvut. Ilmoitusta luvut. Ilmoitusta luvut.

JIA BRITISH COLUMBIAN.

Cumberlandian B. C., neljä kaivantoa omistava Canadian Colliers, Ltd., ja joissa työskentelevät millest suurimmalla osalla kinnalaisia. Tarkastusmaksu. Ilmoitusta uutisten muodossa 10c. Ilmoitusta luvut. Ilmoitusta luvut.

Paamistri Borden ja Canadian pankit.

Canadian pankkiläji tullaan tarkistamaan ja korjaamaan ensimäisessä parlamentin istunnossa. Nykyisin on sanomalehdissä kerrottu laajasti niistä uudistuksista, joita siihen tullaan esittämään, mutta me emme ole kunnelle mitään siitä, ette hallitus edes rajoittaisi koton kioskista saatikka sitten kokonaan poistaisi sen.

Pankkiläji on suurtä peliä niille, jotka ovat sisällä siinä. Jos jolla, kun sattuu olemaan sellainen esine kuin viiden dollarin seteli, niin lukkaa, mitä siinä sanotaan. Siinä sanotaan "se tai se pankki maksaa omistajalle viisi dollaria vastaidäiss". Me kutsumme pankkiselätiä rahaksi, mutta ne eivät ole sitä; ne ovat yksinkertaisesti vaadittavaa maksettavia velkakirjoja.

Pikku kauppias, pieniveliä tai he palkkivälinen menee pankin kyytiinä luvut. Hän esittää velkansa, jossa luvut maksaa velan kolmen kuukauden kuluksi setsemän, kahdeksan, yhdeksän tai kahdeksatta prosentin korolla. Pankkiri anta hänelle velkasta vastaan korotonta maksuotuksia. Rahalanlainaaja on velassa pankkiriille ja pankkiri on velassa rahalanlainajalle, lainajaa maksaa suuren koron, mutta pankkiri ei maksa.

Pankit lainavat rahaa kansalta hyvin pienellä korolla, jota kokonaan ilman korkoa. Ne lainavat niitä suuria rahajoja takaisin kansalle suurella korolla.

Parlamentti ei tule ensimmäisen istutokautensa ajalla panemamasta pankkikiinnittämisen eteen. Pankkiläji muutetaan ja uudistetaan sellaisella tavalla, ettei se mitenkään vaikuta suuriin tuloihin.

Pääministeri R. B. Borden omistaa 533 osaketta Nova Scotia pankista, joiden arvo nykyisen markkinan mukaan on \$277.00 osake, joten hänen omistamansa osakkeiden yhteiskokous arvo on \$147,641. Voitto-osinko, joka osakkeista maksetaan, on ollut 14 prosenttia, eli \$7,462 vuodessa.

Canadian pääministeri R. B. Borden saa yli setsemän tuhatta dollaria vuodessa ansaitsemattomia tuloja omistamistaan yhden pankin osakkeista. Parlamentissa on monta muuta jäsentä, jotka omistavat pankkiosakkeita. Eri kovin hassua luulla ette nämä herrasmiehet jollakin tavalla loukkaisivat omaa tulojaan.

Jos me voisimme ainoastaan hien kunkin kohottaa verhoja ja nähdä kuinka "kansanedustajat" Otta-vassa hyväksyvät sellaisia lakeja, jotka turvaavat heidän etunsa, niin me lakkaisimme ihmettelemästä, miksiä hyötynäykäisistä, teollisuudesta, menee ei rikkauden tuotoille, mutta laiskureille, rikkauden tuhlaajille, jotka hallituksien avulla ansaittavat haltuunsa rikkauden tuotannon välineet.

Maan yhteisöistys.

(Millsin mukaan.)

(Jatkos edelliseen numeroon.)

keuhkon, aivokudoksen. Tämän keuhkon kantapen puolel maallan painoista, täytyy vetäytyä yleensä saavuttaakseen tasapainon. Näin tehdessä piinta painuu yhdessä paikassa, ja siten ovat vuo- ret koonnetta ja marmmeriden kehitys alkanut.

Elämän muotoja ilmenee: kasvullisuus, rehevä ja suunnaton nurri muodostaa kivihillikenttään ainekset ja aite marmmeret siirtyvät, vesi tulvi ja siirtää taas kallioiden heikosti kivetettyä osat niien kasvaneiden kenttien päälle ja kallioiden painon alla sekä vuosisadat hiljalleen kivetynen on kivihiili muodostunut. Äärettömät paljoudet hyvin öljyisiä olennoitua tullaan maanjäristyksissä ja öljy tuloista kätköihin tulevien vuosiatojen varalle.

Vesi ja kylvynsä läisäyttyvät suuren jäkenteen kiertäessä kalliota ja jauhaessa hiakasi. Maa muultielessä sisällistään purkauksista tähtä koku aurinkokunta siirtyy uusiin avaruuksiin ja syöksyy uusien tähtien vaikutuksen alle ja ilmanalat muuttelvat takaisin ja lakeudet, joita kätkökijoen kiertäminen on mähentänyt, peittyvät kalliokallilla ellollisilla oljoilla. Maa peittyi kasvullisuudella, maan madot ja heidi heikommat avustajansa mylläivät maata osien sitä kuituvtien kasvien kanssa ja siten valmistivat sitä korkeampaa käyttöä varten.

Lopulta elinmuodot kehittyivät ihmisen muotoon. Kautta tuhansien vuosiatojen vitkaisen kehityksen syntyy yhteiskunta. Sivistys tulee ja menee. Maa vanheee. Ailomaa aurinkoon helku heikotsee. Aikojen kuluessa se menettää kuumuutensa. Maa nähtä marmmeränen henkeksi ja päättää viimeisen kiertokulkunsa aurinkoon. Aurinko jäähtyy ja vanheee, suike kuolee myöskin. Se marmmerä kyyntä säilyttää paikkansa taivaalla ja kuu meteoroi syösyä piistikkäa avaruuteen. Tämä ja jotkut muut kulumet maailman tormäivästä vastakkain ja yhdellä silloilla ovat ne muuttuneet tähtijäpörmiksi, alkaakseen uudelleen loppumattoman kieroksen maailman syntymässä, kasvamisessa, kuolemisessa ja ylösnousussa. Tämän, tai jonkun muun maailman syntymisteorian mukaan, joku on vaan saavuttanut tietellististumusta, kehityskulkun on näin äärettömä, aika riin jälkekkä-tuota lähenetvällä, asiainsuhteiden niin suunnaton, että väitöe, ette luonnolla puolestaan jottain luonnontutkimuksia, tärkeitä, ette jottain suositit ihmistä, tai jottain erikoiset ihmisuudet, etivät kaikki ihmisuudet, on korkeinta isekkydestä johtuvaa tyhmyyttä.

Jos sanetaan sanoa, ette luolteleminen luonnolla olevan jottain tarkoituksia, joku harvojen tai useimpien eduksi, on yleensä tyhmää, silloin voidaan vastata, ette luonnolla nielletömyys on siinä oaksuudessa, ette me voime tutkia luonnossa jottain luonnollista tuntematonta voima ja ette luonnossa tuntematon voima on siitä luonnollista luonnon kautta vaikuttamassa ja ette sillä on tarkoituksia enemmän kuin luonnolla tähtäivänsä oivan selvästi havaittavaa luonnon toimintaa. Tässä ei ole kysymys sellaisesta oaksuudesta, tähtä kysymyskseen tähtä suhteessa ei ulelu alkupolulle tunnettu, en luonnontutkimuksen luonnontutkimuksen toiset toisia suhteuttamien ja ihmisten ja maan välillä riin havaittujen suhteiden, jotka marmmeräkin ovat otaksutut olevan luonnontuotteita, olemassa ollen luonnon lakien alaisina.

Kehitysooppi vakuttana, ette se toiminta, jota luonto siirtyy yhdessä olomuodosta toiseen tapa-

jaamme palkintoita „Väkäleuan“ suuremmoissa levittämiskilpailuissa. Luonnollisesti voit sinä ottaa vastaan tilauksia yhtä hyvin kuin joku toinenkin. Pane toimeksi! Ilmoitusta heti kilpailuun ja me lähätämme sinulle kilpailuohjeet. Kilpailu alkaa 1 p. syysk. 1912. Palkintoja on kaikkiaan 25.

Ensimmäinen palkinto \$250.00!

2 palkinto	\$150.00	10 palkinto	35.00	18 palkinto	10.00
3 " "	100.00	11 " "	25.00	19 " "	5.00
4 " "	75.00	12 " "	20.00	20 " "	5.00
5 " "	65.00	13 " "	15.00	21 " "	5.00
6 " "	60.00	14 " "	10.00	22 " "	5.00
7 " "	55.00	15 " "	10.00	23 " "	5.00
8 " "	50.00	16 " "	10.00	24 " "	5.00
9 " "	40.00	17 " "	10.00	25 " "	5.00

Kilpailu kestää syyskuun 1 p:stä 30 pään marraskuuta 1912. (Syyskuun ensimmäisen päivän jälkeen ei kilpailuun enää voi päästä.)

Ilmoittautuminen.

Otan osaa „Väkäleuan“ suureen levittämiskilpailuun.

Nimi.....

Täydellinen osoite.....

HUOM!
Virheistä olevasta luopuu on jättänyt tyhjän palkinto alan sinänsä ja esittänyt vasten. Palkinto loppu esittelä!

Väkäleuka
Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

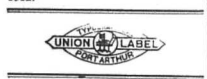
Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by The Finnish Publishing Company Limited —

Port Arthur, Ont.
Editorial and Business Offices
314 Bay St. P. O. Box 516

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisement on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

PUOLUEUTISIA.

Canadian Socialdemokraattisen puolueen toimeenpanevan komitean kokouksessa heinäk. 15 päivänä oli läsnä seuraavat komitean jäsenet: Morrish, Brown, Plummer ja kirjuri H. Martin. Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin. Kirjuri oli tullut H. A. Weebiltä, M. Waymanilta, South Porcupinesta, Colbatista, Charltonista, Galista, Gogwanda'sta, s. s. järjestön toimeenpanevalta komitealta, Silver Centrestä, Niagara Fallsista, Cotton's Weekllyt, Stanleyt, Woodstockista, British Columbian maakunnan toimeenpanevalta komitealta, New Westminsteristä, ja Port Arthurin englanninkieliseltä osastolta.

Lupakirja myönnettiin Niagara Fallsin osastolle no. 60. Kirjuri määrättiin valmistamaan toveri Waymanin puhujamarkka läpi itä Ontarion ja sitten Cobaltin ja sieltä aina Port Arthurin ja ympäristölle.

Päätettiin ottaa viiskymmentä osaketta Cotton's Co-operativestä kustannusyhdistystä, \$10.00 osake. Päätös alistetaan jäsenten hyväksyttäväksi. Tuloja \$12.00 ja menoja \$56.55.

H. Martin.

KUKAS MITÄ KISSAN HÄNNÄN NOSTAA KUN KISSA ITSE.

Työministeri Crothers, joka viime aikoina on niin tavattomasti puhuttu, Vancouverissa olessaan sanoi Grand Trunk Pacific yhtiön lakossa olevien kokea kättäileppien lihteyttä:

"Minä tiedän ainoastaan yhden tapauksen, jolloin on tapahtunut viivytystä sovittelulakutakunnan miäräkyksen täytäntöönpanossa, ja se on Grand Trunk Pacificin kone- ja kättäileppien palkankorotus. Senjälkeen kun minä olen ollut työministerin virassa, ei ole tapahtunut yhtään viivytystä ja minä katson ettei tule tapahtumaakaan. Yhtiön entinen presidentti Mr. Hays tuli Ottawaan saamaan tunnustusta, mutta miä sainoin hänelle ministerien läsnäollessa, ettei hän tule saamaan mitään ennen kun on pannut käyttäntöön sovittelulakutakunnan määräyksen, mutta hän ei tehnyt sitä. Sen sijasta hän meni Englantiin

ENGLANNIN AMMATTIHIDDIS.

TYSTEN TOIMINNASTA.

Englannin kauppaministeriö (Board of Trade) on jallautt kertonuksen ammattiyhdistysliikkeestä Englannissa vuosina 1908 —10. Tästä selviää, että jotenkun luonnottava viihennys on tapahtunut jäsenmäärän suhteen vuosina 1908—1909 mukassa, jota vastoin lisääntynyt on tapahtunut vuonna 1910 koko runsaasti.

Vuoden 1908 lopussa liittyi 1,195 ammattiyhdistystä ja niissä 2,383,244 jäsentä. Tämä numero oli vuoden 1909 lopussa alentunut 1,168 ammattiyhdistyksen ja 2,362,450 jäsenen, mutta vuoden 1910 lopussa oli vastaavat numerot 1,53 ja 2,435,704.

Kymmenen vuoden kuluessa vuodesta 1901 vuoteen 1910, on jäsenmäärä ammattiyhdistyksissä noussut 466,000.

Suurinta edistystä voivat tulla ajalta niistä kutomo- ja kaivos-yhdistyksiä. Kutomatyöläiset ovat nimittäin saaneet 133,000 ja kaivos-yhdistyksiä 188,000 uutta jäsentä. Kuljetustyöläisten jäsenmäärä on lisääntynyt 63,000, kone- ja laivarakennustyöläiset 31,000, siä vastoin on järjestyneiden rakennustyöläisten ammattiyhdistysten jäsenmäärä alentunut 86,000, joka aiheutuu vuosikymmenen kuluessa olesseista suostu työttömyydestä rakennusteollisuudessa.

Järjestyneiden naisten lukumäärä oli vuoden 1910 lopulla 221,000. Näistä oli 16,700 liittynyt kolmen viime vuoden kuluessa.

Järjestyneistä naisista kuuluu neljäs videoosan kutomotyöläisammattin.

Järjestyntä työväki on uhrautunut uskomattomia summia avustukseen, seiralle ja työttömiille tovereille. Tässä suhteessa löytyy kertomus kolme videosalta kaikkia ammattiyhdistyksiä ja siä silviää, että nämä vuotien 1908 —10 luvuessa ovat suoritaneet lakkoavustuksia 28 miljoonaa lihe 66 miljoonaa markkaa, lihe 66 miljoonaa markkaa ja saarasavustuksia lihe 83 miljoonaa markkaa, eli yhteensä 176 miljoonaa markkaa kolmessa vuodessa.

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

ONNEN SALAISUUS.

Kirj. Anatole France.

Olin onnellinen, hyvin onnellinen. Minun mielestäni olivat isäni, äitini ja hofjälättäreni ikäänkuin yhtä loppeltä jättäiläisiä, jotka olivat nähneet maailmaa sen ensi päivistä saakka, liikkumattomina. Ijankäitienä, ainuita lajiaan. Olin varma siitä, että he voivat varjella minut kaikista pahasta, ja heidän luonnan tunsen olevan tydelisesti äitini oli jotakin rajaton, kun muistan tuola jumallaisista, ylevästä luottamusta, teke miehen lähettämistä sukkosia

(Jatketaan.)

toille pikkumiehen alulle, jotka alioin oli, ja ne, jotka tieta-
vut, kuinka valkeita tulla ma-
massa on säilyttävä tunnetta ei
heänä, säilyttävä sellaisen
lunokseen sellaisin muisto-
lin.

Olin onnellinen. Tuhat sekun-
da, tultuja ja samalla salpe-
reiden ihmeellisiä, täyri meli-
lukukseni, tuhat sekkaa, jota
lusehtain olivat mitättömiä,
mutta jotka muodostivat osan
elämäni. Minun elämäni oli
vallon vähiästä, mutta se oli jo
kaiken keskiste, koko maail-
man keskusta. Alkää hymyil-
kä, elle, minä sanon, tai alkää
hymyillä siinä kuin ystävydes-
tä, ja ajatteli sitä että jokai-
nen elävä olenlo, olkooppa
valikka koranpernikka, on oman
maailman keskus.

Olin onnellinen kaikista mitä
tän ja kuulin. Joka kerta kun
aitini rotti vaatekaappiin-
sa peilivoa, tunsin hienoa uti-
luisuutta. Mitähän tuossa kaap-
issa olivat.

Hyvä isä! Mitä sinä sinä sinä
olla: liinavaatteita, hajupusse-
ja, laattikoita, rusioita. Luulen-
pa nyt, että äiti parantoi oli e-
rityyinen, rasiain keräämistä,
erityyinen oli niitä summaton
määrä ja jos jonkinlaisia, ja
sinä rasiat, joihin minua oli
kiedetty kaajomasta, täyttivät
mieleni syvillä miettelillä. Leik-
kikolaukset oli myöstyötä ajat-
tuksien: ainakin niistä, joita
minulle luutettiin ja joita odot-
tiin, sillä niissä leluissa, joita
minulla jo olivat, ei minusta ol-
lut enään mitään salaperäistä,
eikä siis enään vielyhtystäkään.
Mutta nepä vasta kaunni oli-
vat, nuo minun mieltioiviteitit
lelut! Toimen ihme minusta on
ja kuvioitu voi tehdä kynällä.
Minä piirustin satomiehii; tein
sokkuisen pään ja panin sot-
lasakin sen yläpuolelle. Vasta
omituksen kokeiden perästä
sain pienemmän lakin si-
sille aina kulkumarjon ja myö-
sen. Minä pidin parvia kukis-
ta, hyviä luita, hienoista
rusioista, kunnistia vaatteista.
Hyönteistöistä takistani ja
kuvikaista sukistani olin koko
lailla ylepä. Mutta vielä en-
emmän kuin mikään yksityiskoht-
ta, miellytti minua niiden ko-
konaisvaikutus: koti, ihme, va-
lo, ja ihme erchdy, jopa itse e-
lämä. Suuri suloinen tunne
ympäri minua. Linnunpöka-
nen ei koskaan sen suuremmal-
la nautinnolla hankaile itseään
pesänsä untuvia vastaan.

Olin onnellinen, olin hyvin
onnellinen. Kuitenkin kadet-
hin erästä toista lasta. Hänen ni-
mensä oli Alphonse. Minä en
tietänyt hänelle muuta nimeä,
ja süngen luultavaan on „ettei
hänellä muuta nimeä ollut-
kaan. Hänen äitinsä oli pesiä-
jä ja kävi työssä kaupungissa.
Alphonse kuljeksi päältä pää-
stin pihassa tai rantakävelijä,
ja minä katselin akkunasta
hänestä liikunutta naamaansa, hän
kellertävän pörröistä tuk-
kanansa, hänen takapuolesta ri-
kinäisiä housujaan ja hänen
kenkäruojaan, joilla hän laus-
teli katujoukissa. Alphonse
kävi kyykkipöjien luona ja
sieltä heittäköi korvapuuste-
ja ja joutukuita vanhoja piira-
kempalia. Joskus tallirengit
lähtivät hänet noutamaan
pumpusta ämpäriin vettä, ja y-
lepeisti hän sen toikin, naama
punaisena ja kielä suussa ukko-
na. Ja minä häistä kadet-
hin. Hänen ei ollut niinkään mi-
nua, oppittava La Fontainen satuja;
eikä hän pelännyt saavansa to-
ria, jos hänen takkinsa tuli li-
kapölkki. Hänen ei ollut pak-
ko sanoa hyviä päiviä, herrat
hyviä päiviä rouvat ihmisille
joiden päivistä ja iloista hän ei
rahtukaan väittänyt, oli-

velusväki hyöryivät. Se oli iso;
sen sulkä kesseltä pöykä-
nä, jonka seinästä pitkin kasvoi
vanha, pakkurainen, laha vi-
nykönnänsä. Sen yläpuolella oli
aurinkonkello, jossa päivän-
paiste ja sade olivat kultaite-
neet numerot näkymättömiin.
Ja sen navan varjo joka huoli-
matomasti siirtyi kiven pin-
nalla, ihmeystyi minua. Kalkis-
ta niistä mielikuvista, joita lo-
tti en esille tuon vanhan pihan ku-
va ja nykyisille pariisilaisille
oudoimpia. Nykyiset pihat ol-
taivasta voi niistä nähdä nenä-
liinan kokoihen palasen, viides-
sä kerroksessa päällekkäin kal-
lellaan olevien ruunsaällyty-
skaappien lomitse. Se on edis-
tyä, mutta epäterveellistä.

Eräänä päivänä tapahtui, et-
tä tuosta eloesta pihasta jo-
hon taloudenhoitajattaret tul-
vat aamuisin täyttämään vesi-
ruukkujaan pumpusta ja jos-
sa kyykkijänsä kauden tienoos-
sa skootivat vihmeikkia vas-
silankakoreissaan, laskien pin-
nalle puhteita tallenkin kanssa,
tapahtui, että tuosta pihasta
purettiin kivitä. Se purettiin
vain sitä varten, että se lasket-
taisiin uudelleen; mutta kun
työn kestäessä oli satanut, niin
piha oli käynyt hyvin liikkeis-
sä, ja Alphonse, joka siellä elä-
mät kun satyri metsästä, oli
kiirestä kantapäähän maape-
rin karvainen. Hän nosteli pi-
hakivä riemulla ja innolla.
Hän kun sattu nostamaan päi-
tään ja huomasi minut yllähää
huoneeni akkunasta, niin hän
viittäsi minua tulemaan. Miele-
ni teki kovasti leikkimään
hänen kanssaan ja kiviä noste-
lemaan. Eihän minulla ollut
huoneessani kiviä kannaskelta-
vina. Etehisen ovi sattu ole-
maan auki. Minä laskusin pi-
haan.

— Tässä minä olen, sanoin
Alphonselle.

— Kanna tuota kiveä, sanoi
hän minulle.

Hän oli villin näköinen ja hän
minä äänensä oli kähä, minä
tötelin. Yhtäkkiä kivi tempai-
ttiin käsistäni, ja minä tunsin
nousevani koholle maasta. Hoi-
tajanareni kantoi minut pois
viitoissaan. Hän pesi minua
Marcellin saippualla ja häpäi-
si minua siitä, että leikin pa-
hankurisen katupoikahieitön
kanssa.

— Alphonse on huonosti kas-
vatettu, lisäsi äitini; se ei ole
hänen vikaansa, se on hänen on-
nettomuutensa; mutta hyviästi
kasvatettujenlasten ei pidä su-
rustella sellaisten kanssa, jotka
eivät ole hyviä kasvattajia.

Minä olin hyvin äikäys ja
ymärtäväinen lapsi. Minä
pään mieleeni äitini sanot ja
sovitin ne, en tiedä miten, sen
yhtyeeten, mitä opin kiroituista
lapsista, kun minulle selitettiin
vanhaa kuvarammattuneni. A-
jatukseni Alphonsesta muuttui-
vat kokonaan. En häntä enään
kadehtunut en. Tuntuen hän
kohtaan olivat pelon ja sääl-
lin sekaisin. „Se ei ole hänen
vikaansa, se on hänen onnetto-
muutensa.“ Nämi äitini sanat
muuttivat suhteeni hänen. Si-
nä tei hyvin äiti, puhuessani
minulle sillä tavalla; sinä tei
minun osoittaessani minulle pe-
luunudesta pitien kovaosaiten
viattomuuden. Sinun sanasi ol-
ivat hyvät; minun tehtävänä
oli pitää ne elävänä mieleässä
niä myöhemmin ikäni.

Sillä kertaa ne ainakin mi-
nua vaikuttivat, ja minä hel-
lyin ajatellani kiroton lan-
sen kohtaloa. Eräänä päivänä
sillä aikaa kun hän teki kiusaa
pihassa erään vanhan, hyryi-
läisekun papukaijalle, minä
katselin synkkää ja voimak-
kaa Katina, miehen niin nöyränä

han sitten hevosen lahjoittami-
nen säälä, osoittamista? Oli
keksittävä kirotole lapselle so-
piva lahja. Kukka, kenties?
Salissa oli kukkavikhoja. Mut-
ta kukka, — se muistutun su-
delmaa. Epäilin, tokko Alp-
honsa piti kukista. Hyvin neu-
votonna kuljin ympäri ruoka-
salla. Yhtäkkiä löin loissani
käteni yhteen; olin keksinyt.

Tarjoilupöydällä oli valdissa
suuria, meheviä Fontaineblau
viinirypäleitä. Minä nousin
tuolille ja otin pitkän ja ras-
kaan rypäletertun, joka täytti
kolme neljättöäsa vadista.
Vaaleanviherein rypäleiden
toinen puoli oli kullankarvai-
nen ja niiden olisi lullant suloi-
sesti sulavap suussa; kuiten-
kaan en niitä maistanut. Juok-
sin hakeamaan lankakerää äiti-
ni pöydältä. Minun oli kielel-
tyä koskemasta siinä mihiin-
käin; mutta pitäsi oesta olla
otteuttamta. Minä sidoin ter-
tun langan päähän, ja nojaten
akkunan kaidetta vastaan kul-
sui Alphonse ja laskin hiljaa
tertun pihalle. Nähdäkseen sen
paremmin tuo kirottu poika
pyyhkäisi silmillään keltaiset
hiussuortuvansa, ja kun se tuli
niin alas että hän siihen kädeli-
nästä yletti, niin hän tempasi sen
lankoihen pävineen; sitten
hän nosti päänsä, näytti minul-
le kietlään ja pitkää nenää ja
pakeni rypäleinen näytään
minulle takapuoltaan. Minun
pienet ystäväni eivät olleet to-
tuttuneet minua sellaisiin temp-
puihin. Minä suutuin siitä en-
nen kovasti. Mutta eräs huo-
maamani selkka minua tyn-
nytti. „Olinpa oikeassa“, ajat-
telin, „kun en lähettänyt hie-
lele kukkaa enä sukkosta.“

Suuttumukseni haihdutti tä-
mä ajatus; siihen määrään on
totta, että kun isserakkain on
tydytellyt, niin kaikki muu
merkitsevä vähään.

Yhtä kaikki, kun ajattelin,
että seikkailuni oli tunnusteta-
va äidille, tulin hyvin alkuoloi-
seksi. Olin väärässä; äitini to-
rui minua, mutta iloisesti niin
sen hänen hymyilevästä silmis-
tä.

— Pitää antaa omaansa eikä
toisen tavaraa, sanoi hän mi-
nulle ja pitää osata antaa.

— Siinä on oman salaisuus,
ja harvat sen tietävät, lisäsi
isäni.

Hän sen tiesi!

Länneltä.

PRAIRIE GRANGE, ALTA.

Täällä on O. M. Ry. Co:n rauta-
terakkeen, jota rakennuttanut
North Canst Co. niin kutsutulla
„jappareilla“, jotka ensimmäkseen
tekevät työtä ilman palkkaa, jot-
kut vuosikaupalla, saaden lähtei
yhtiä tyhjänä kuin ovat tulleet-
kin; siinä kaikki kuin ovat saaneet
raataa kapitalismille yhä lisää mi-
nojeja ja työtä siihen kurjaan
olotilaan, joka vallitsee täällä. Y-
leensä saa syödä mättä ja vanhaa
ruokaa ja asua haiseissa kämpes-
sä.

Miksi työläiset kärsivät tätä?
Miksi ette kilvan nousse valvo-
maan etujanne ja ihmisoikeuksia.
Laulen, että jo olisi aika heittäi-
pöä korttipöltä ja ruveta velle-
nään kirjallisuutta ja tilaamaan
sanaomalehteä nim. Työkansaa ja
ottamaan aikamme pyrimistään
varaan, eikä uinua siinä pimeyden
hrossa.

Heinä 21 p. oli täällä ankaru-
kon-ilmaja jossade, joka oli niin
harvinaisen jossade, että se nesa-
sa paikkaa rikoi kattoja sekä ak-
kunoita. Luultavasti on tämä teh-
nyt suurta vahinko Albertan far-
merieillekin.

Alex Johnson.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioon, jos ajotte matkustaa Suomeen eli
sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäväinne tänne, että

„Työkansan“ Liikkeessä Myydään Pilettejä

kaikkie eri linjoille ja taatusti kohtuuhinnoilla. Käännykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!
Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

tavat kämpiköt ovat vielä apuna
töiden suunta niistä vieläkin
kurkeammalle kohottamassa,
syytä, kun kaikista toisista pa-
ikkaista täytyy kulua tuoda Nomen
ja siitä vasta tulee otettavaksi ol-
laivat jotka Seattlissa tähän paikka-
an ja St. Michaelin kulkee, jo-
ka on yksi Yukan joen merisat-
mapaikka. Yhteen nimitys tässä
paikalle on Severt Beninusa (nie-
misen) Catusbe Soutin ja North-
eren Soutin välissä, siis koko lä-
näniä harjoitetaan meihin
ainoana elinkeinona kulan huu-
tomista, hyvin vähäsen kalastusta
ja maan viljelystä, jota ei voi ot-
taa huomioonkaan enemmän kuin
meren wadaan pyyntiäkään ja
hyykeiden pyyntiä.

Tässä kun olen tehnyt tämän
kulkurukkeen, niin pakien nyt tä-
hän tästä kulkusta, jossa nyt olen.
Minusta tuntuu aivan kuin olen
nauttia, että täälläkin ollaan ja
viela rikastumisen toivossa elä-
vään. Erehdyskemme alkua nä-
ytti selvemmin vuosi vuodelta, si-
llä kapitalismi on monopoliseerun-
nut tämän paikan niin täydellise-
sti, että se tekee jo täälläkin ju-
stin niin kun se parhaaksi näkee
itselleen, jos se hyväksien näkee
niin se antaa meidän täällä olla,
vain jos hänen etunsa vaatii ja
me olemme hielen haitaksi, niin se
voi meidät ahdistaa pois, vaikka
koska, sillä elintarpeilla heti voi-
pitäisi kiristää ja tehdä mahdot-
tomaksi meidän olemme täällä.
Nyt jo ihmisten täytyi pakosta
mennä Nomen talveksi, sen täh-
den kun täällä ei ole puita ja ko-
lit tule tänne sisämaihin niin li-
kaliksi, että niitä voi nallia tuloi-
ta tienne hankkia. Näyttäisi sil-
lä, kun kapitalismi olisi mennyt le-
volle eikä sanonut hyvää yötä-
kään edes lähtiesään. Kun kapita-
lismi heräi niin meitä kulkun-
etsijöitä ei enää täällä olekaan,
sillä heillä on toinen silmiä rau-
laan, katsonnassa koska tulee suo-
tuista aika hyppää hankkimaan
työtä. Heidän pitäisi mennä, jot-
kut näitä kulkupolitoista vaita, kun
ka on jo valmiiksi tutkittu vaan,
kun he ovat saaneet asiant sille
kanalle, että sitä ei tartte teh-
dä ja aika tulee jolloin ne eha-
kut hultuunsa ostantattakin. Saa-
takä joku ajattelee, että miksi ei
mainarit itse kaiva niistä kulkun-
yöistä — he tekevät sitä täällä
niin kauan, kun näillä vanhan ai-
kunoilla kisan, kaivamiella saavat
kannattavassa määrässä ylös ja
sitten kun tulee konoilla kaivami-
sen vuoro, niin silloin on pääoma
kysymyksessä, jota työntekijällä

roja ja voipi sanoa että he pärjää-
vät hyvin. Näitä esikmoitla täy-
tyä täällä oesta poron ihäa, joka
maksaa 25c panna. Muutamit
niistä eskimoista ovat rikastuneet
niin, että veltävät jo vertja ja la-
pin poro-pohatolla. Määräillä
on linnut ja kalat ainoat joita he
voivat saada. Jos vaikka koska, huoli-
jaksi voimassa. Valtiokonstion
valitsemiseen ei meillä ole suuria
sanoimia, on yksi edustaja valit-
tava joka kahden vuoden perästä
ja nythän meillä on se suuri merki-
kipiä taakkin 12 päivä Elokua-
ta tänä kesänä. Ehdokkaista on
neljä: Sosialistipuolueen, Demo-
kratipuolueen, Republikanipuolu-
en ja itsenäisen tuomari Wier-
herman, joka on jo kahdesti esi-
nottu valituksi. Tämä edustaja
ei saa äänioikeutta kongressissa,
ainoastaan saapi puhua silloin
kun sallitaan. Presidentin vaaliin
me emme kelpaa (kun emme ole
kyllyllis siivistyneitä). Ei ole
Territorin laakejaakaan vielä, vai-
ka verot täällä otetaan kyllä ras-
kaasti ja niistä rahoista ei ole ol-
lu tänne vielä suuruakaan hyötyjä.
Te rahoja on saatava vähen vain
tänne ei se ole vielä riittänyt, en-
kä tiedä että olisiiko täällä niemel-
lä tehty työtä muuta jos 20 mailin
vaiheille Nomen ympärillä.

Kesällä on päiväpalkat täällä
\$5.00 päivä ja ruoka. Talvella
\$3.00. Kesin työaika lasketaan
niin sadan päivän vaiheilla, jos-
kus ylikin. Talvella on hyvin
vähän työtä saatavana. 10-tunti-
nen työpäivä kaikkialla. Tämän-
laiset päiväpalkat on mielestäni
paremmin elintason alapuolella.

Perheilleen on vallan mahdotto-
muus pärjätä päiväpalkalla työllä,
hoitaa usamaan hengen perhetta, jo-
ka ei talvella saa työtä, sillä ei-
silläkin usein saapi olla työttömä,
kun kesä syönsä tahtoo olla työllä
kuivaa ja ehdottomasti pitää olla
vettä kun pestään kulkua. Heinä-
kun aika on syömisin hyvin kuumaa
ja kuiva, että grimmit vesiko-
patkin ovat aivan kuivat ja li-
ka hälleille pohjassa. Näinä päi-
kin olen jo usamaan kerran
kerran ninyht 100 asetta kuumaa.

28 päivä kesäkuuta kamala mörha
28 päivä kesäkuuta 20 mailin mat-
ka tästä paikasta, Pilgerim Hot-
springissä, jossa eräs ranskalai-
nen on ollut tänäkesänä vähästä
juurikaasuvälitystä hoitamassa,
jonka oli vuokrannut oimastajalta
Hayve H. Fry niminen mies. Rans-
kalaiset John, Carl ja H. H. Fry
olivat kiistelleet koko sen edelli-
sen puolen päivää, Carl oli tah-

Pyssy oli haulipyssy ja kun ampu-
jalta oli loppunut shellit pieksi
hän pyssyn perällä vainajan päin
palasiksi särkien pyssyynsäkin si-
nä. Muraaha ilmoitti telefontin
itseään Nomen marshshallille ja
kutsui häntä vauhtisemaan. Hän
on ollut kahdesti ennenkin pyssyn
käyttämässä linnassa. Vain-
jalta siä vaimo ja kaksi lasta.

Tähin asti ei täällä paikalla ole
vieli tapahtunut pahaa tappelu-
kaan vaikka joskus on ollut hy-
vin vaikeitaakin riitoja sovitteta-
vana vaan aina ne ollaan laktu-
vassa koetettu ratkaista. Mikäli
minä vain käsittäni ihmisiä täällä,
niin ovat he erittäin rauhallisia
ja sovinnollisia. Tosin täällä on
pakoastika oleminen aikansa ta-
solla ihmisen jätessä jonka aiheut-
ta epäsännöllinen postinkulku,
jota nykyisin sopisi sanoa leikit-
telemiseksi enemmän kuin U. S.
postin kuletuksessa. Käski kertain
kuukaudessa pitäisi tehdä reissu
Nomena tänne, vaan se lähtee
siltä aivan sopimattomasti, kun
posti lähtee Nomena tänne aamu-
päivällä ja saman päivän illana
tule laiva Seattlissa, jossa olisi
jotakin toivo saada uutisia ja se
jätetään Nomena makkaamaan
kahdeksi viikoksi muuttaman tun-
nin odotuksen takia. Onko se kan-
san palvelusta? Nyt olen haampa-
ni kolot kaivellut tyhjäksi ja tä-
mä loppu täähin.

Toverudella
Henry Mankinen.

ESPANJAN SOSIALISTINEN TYÖVAENLIIKE

Hallituksen altuisesta vastus-
tuksesta huolimatta kulkee Espan-
jan työväenliike varmasti eteen
päin säännöllisellä lisääntyen vo-
massa ja laajuudessa.

Valtiohalliella puolelta on nyt
jo 200 osastoja ympäri maan. Suur-
in näistä osastoista on Madridissa
ja sen jäsenmäärä on tätä nykyä
30,000. Tähän nähden on varmas-
ti otakuttavia, että Espanjan ny-
kyisin ainoa sosialistinen valtio-
puolue Pablo Iglesias lähim-
mästä tulevaisuudessa tulee sa-
maan uusia puoluetovereita seura-
laisekseen. Samoin on luultavaa,
että Espanjan satakatuna kunnal-
lisen edustajia tulevat lisäänty-
mään moninkertaisesti.

Puolue kustantaa tätä nykyä 9
viikkolehettä ja 12 kaksiviikkolista.
Näiden yhteinen tilaajamäärä on
40,000. Puolueen pää-äänänenkan-
nattaja „El-Socialista“ alkaa
piakkoon ilmestyä päivälehtenä.

Laäkäreitä.

T. R. K. V. ARMINEN,
326-329 New Jersey Bldg.,
Duluth, Minn.
(Tri Jacobs-vainajan official.)
Ottaa vastaan sairaita
kello 9-11, 1-3 ja 7-8.

R. N. PARKHURST,
Eiisilääkäri.
HEVOSIA JA LEHMIA
HOIDETAAN.
Ofiisit:
McEachern Apteekissa,
Port Arthurissa.—Phone 129.
Gillespie Apteekissa,
Port Williamissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kättili.
Office: Larch & Durham kulmas-
sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmas-
sa. Puhelin 306.
Vastaanotto aika 9-10 a. p. 2-4
ja 7-8 i. p.
Sudbury, : : : : : Ont.

HUOM!
International Bath House
avoinna joka arkipäivä kello
2-12, höyry- ja kuivaliöly-
kylpyläine ja myös parhaita
virvolutuomaita saatavana
International Bottling Work,
146 Algoma St., Port Arthur.
Phone 823.
Wm. Blomqvist.

Imperial Bank of Canada.

Laillitettu pääoma . \$10,000,000
Maksettua pääoma . . \$ 6,000,000
Vararahasto \$ 6,000,000
Me maksamme korkoa \$100 eästä
ylös päin.
Rahaa lähetetään Ruotaiin ylei-
sen kursorin mukaan.
Port Williamin haaraosasto.
M. Cochran,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ

Teldin hyväksenne.
Älkää epäilkö alkua rakenta-
maan uutta „haussuunne“ varojen
puutteesta. Keakustellakaa kansa-
mme.
RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi oimillanne tehdä sitä.
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mitä on tarpeellista halvem-
malla korolla. Liikemme on
täysin luotettava. Ei mitään kohtu-
tuuttomia viipymisiä.

Voimme hankkia Teille vakuu-
tuksen parhaimmissa palo, henki-
ja tapaturma-vakuutusyhtiöissä.
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

Amerikan Suomalaisessa Työväen-Opistossa

julistetaan täten luento-oppettajan
paikka kykenevä puoluetoveri-
en haettavaksi. Oppettajan tulee
olla kykenevä pitämään luennol-
ta taloustieteestä, valtio- ja y-
hteiskunta-opista, yleis- ja sosialis-
min historiasta, sosialismin teori-
asta ja menettelytavoista, koki-
tyksista y. m. yleistieteilistä; näi-
ten aineitten rinnalla on hänen
annettava opetusta suomen kieles-
sä, suomenomnossuussa, puhetai-
dissa y. m. s. Useita vieraita
kielii taitavalla annetaan etu-
hakkien ja täytynyt kunlun so-
sialistipuolueeseen vähintään kol-
si vuotta ja omattava selvä kanta

hymyillä siinä kuin ystävyyskäs-
tä, ja ajattele sitä että joku-
nen elävä olento, olkoonpa
vaikka koiranpenikka, on oman
maailman keskus.

Olin onnellinen kaikista mi-
nän ja kuulin. Koka kertaa
kun äitini raotti vanteakappin-
sa pelilovea, tunsin hienoa utu-
sua. Minun oli tulla tuossa kas-
pissa olkaan?

Hyvä isä! Sitä mitä sinä voi-
sit olla linnaavattuna, hajupuss-
ia, laattoja, rasioita. Luulen-
pa nyt, että äiti parantoli oli er-
eytynyt rasiain keräämistä.
Hänelä oli niin summaton
määrä ja jos jonkinlaisia. Ja
nimä rasiat, joihin minua oli
kielletty kajoamasta, täyttivät
mieleni syvillä miettelillä. Leik-
kikaluista oli myöstyötä äiti-
ksilleen: ainakin niistä, joita
minulle luvattiin ja joita odot-
tiin, sillä niissä leluissa, jotka
minulla jo olivat, ei minusta ol-
lut enää mitään salaperäistä,
että siinä enä vihahtytkään.
Mutta nepä vasta kunnitit ol-
ivat, nuo minun mielitohtit ol-
lelut! Toinen ilma minusta ol-
leluja ja kuvioita voi tehdä kynällä.
Minä piirustin atomihäkkiä, tein
soikolukien pään ja pamin soik-
tolaisten sen välipuolelle. Vasta
ensimmäisen kokeiden perästä
sin pään menemään lakini si-
sälle aina kulkurakvoja myö-
ten. Minä pidin paljon kuka-
ta, hyviä häitä ystäviä, hienoista
ruuista, kauniista vaatteista.
Hyöhytyötyöteistä lakistani ja
kuvikkaita sukistani olin koko
lailla yleisiä. Minä tiedä enem-
män kuin mikään yksityiskoh-
ta, miellytti minua niiden ko-
konaisuutena: koti, ilma, valo,
ja ellen erehdy, jopa itse e-
lämä. Suuri suloinen tunne
ympäri minua. Linnunpoika-
nen ei koskaan sen suuremman
la nautinnolla hankaile itseään
pesänsä untuvia vasten.

Olin onnellinen, olin hyvin
onnellinen. Kuitenkin kadehen
erästä toista laata. Hänen nim-
ensä oli Alphonse. Minä en
tiedänyt häncle muuta nimenä,
ja sangen luultavasti on ollut
häncle muuta nimenä ollut-
kaan. Hänen äitinsä oli pesä-
tär ja kävi työssä kaupungilla.
Alphonse kulkeji päiväit pääs-
tiin pihaassa tai rantakadulla,
ja minä katselin akkunasta
hänen tikasta naamaansa, hän-
nen keltaväin pörröistä tuk-
kaansa, hänen takapuolesta rik-
kinäisiä housujaan ja hänen
kenkäröjään, joilla hän laus-
teli katuojia. Alphonse
kävi kyykkökipokojen luona ja
sai heiltä kosolta korvapuuste-
ja ja joitakuin vanhoja piira-
kamalasia. Joskus tallirengit
lähettivät hänet noutamaan
pumpusta ämpärin vettä, ja y-
leisti hän sen toikin, nautien
punaista ja kieli suusta ukko-
na. Ja minä häntä kadehen.
Hänen ei ollut niinkuin minun,
olpivata La Fontainen satuja;
ei hän pelännyt saavansa to-
ista, jos hänen takkinsa tuli li-
kautuksi. Hänen ei ollut pak-
ko sanoa hyvää päivää, herra!
hyvää päivää! Ihmisille
joiden päivästä ja illoista hän
ei rauhukaan välttänyt, oli-
vatpa ne hyviä tai pahojia; ja
jos kohta häncle ei ollut Noa-
kin arkia eikä koneella käy-
pää hevosta, niinkuin minulla,
niin sai hän leikkiä mielesnä
mukaan. Leikitoverina olivat
varpuset, joita hän sai kiinni,
koirait jotka vapaina harhaili-
vat, kuten häncle, vieläpä he-
voset tallissa, kunnes kuskii ajoi
hänet uute luudua varrella. Hän
oli vapaa ja rohkea. Pihaista
omalta alueeltaan hän minua
katseli akkunasta läpi, niinkuin
katsotaan häkkipuuta.

Pihassa oli hilpeä elämä, siinä
kun kaikenlaiset eläimet ja pal-
särkerossa päällekkäin kal-
kallella olevien ruuansäilytys-
kappien toimilase. Se on edis-
tyistä, mutta epätoivollista.
Eräänä päivänä tapahtui, et-
tä tuosta eloisasta pihaista jo-
nen taloudenhoitajat taret tul-
ivat ammuisin täyttämään ves-
ruukkujaan pumpusta ja jos-
sa kyykköpiikat kuuden tienoos-
sa sekoittivat vihanneksi vas-
kilankakoreissaan, laskien pi-
lapuheita tallienkien kanssa,
tapahtui, että tuosta pihaista
purettiin varten. Se purettiin
vain siitä varten, että se lasket-
taisiin uudelleen; mutta kun
työn kestäessä oli satanut, niin
piha oli käynyt hyvin liikaik-
si, ja Alphonse, joka siellä elä-
moi kuin satyrii metsässä, oli
kiireestä katoonpäähän maape-
rän karvainen. Hän nosteli pi-
hakivä riemulla ja innolla.
Kun hän satui noutamaan pää-
tään ja huomaasi minut yhällä-
huoneeni akkunasta, niin hän
viittasi minua tulemaan. Miele-
ni teki kovasti leikkimään
hänen kanssaan ja kiviä noste-
lemaan. Ehän minulla ollut
leikkimään kiviä kanneskelma-
tina. Eläisen voi satui ole-
maan auki. Minä laskusin pi-
hän.

Tässä minä olen, sanoin
Alphonsele.
— Kanna tuota kiveä, sanoi
hän minulle.
Hän oli villin näköinen ja hä-
nen äänensä oli käbeä, minä
tötelin. Yhtäkkiä kivi tempoi-
tiin käsiästä, ja minä tunsin
noussavani koholle maasta. Hoi-
tajuutteni katoi minut pois
vihoissaan. Hän pesi minua
Marcellien saippualla ja häpäi-
si minua siitä, että leikin pa-
hankurisen katuopakehtitön
kanssa.

— Alphonse on huonoisti kas-
vatettu, lisäsi äitini; se ei ole
hänen vikansa, se on hänen on-
nettomuutensa; mutta hyvästi
kasvatettujen lasten ei pidä su-
rustella sellaista kanssa, jotka
ovat ole hyvästi kasvatettuja.
Minä olin hyvin älykäs ja
ymmärtäväinen. Minä en
sövelin ne, en tiedä mitään, se
pohyteen, mitä opin kiroituista
lapsista, kun minulle selitettiin
luokissa kuvaruamattuuksi. A-
jatukseni Alphonsesta muuttui
vot kokonaan. En häntä enää
kadhehtinut. En tuntein häntä
kohtaan olivat pelon ja sää-
lin sekaisia. "Se ei ole hänen
vikanha, se on hänen onnet-
tomuutensa." Nämä äitini sanat
muuttivat suhteeni hänen. Siinä
tehti hyvin äiti, puhuessaan
minulle sillä tavalla; siinä tehti
hyvin osottaessani minulle pel-
nuudesta pitävän kotiväestien
viattomuuden. Sinun sanasi ol-
ivat hyvät; minun tehtävänä
oli pitää ne elävänä mielesnä
läpi myöhemmän ikän.

Sillä kertaa ne ainakin mi-
nun vaikututtivat, ja minä läp-
pelin ajatelllessani kiroton lap-
sen kohdalla.
Siinä aika kun hän teki kuusa
ko sanoa hyvää päivää, herra!
hyvää päivää! Ihmisille
joiden päivästä ja illoista hän
ei rauhukaan välttänyt, oli-
vatpa ne hyviä tai pahojia; ja
jos kohta häncle ei ollut Noa-
kin arkia eikä koneella käy-
pää hevosta, niinkuin minulla,
niin sai hän leikkiä mielesnä
mukaan. Leikitoverina olivat
varpuset, joita hän sai kiinni,
koirait jotka vapaina harhaili-
vat, kuten häncle, vieläpä he-
voset tallissa, kunnes kuskii ajoi
hänet uute luudua varrella. Hän
oli vapaa ja rohkea. Pihaista
omalta alueeltaan hän minua
katseli akkunasta läpi, niinkuin
katsotaan häkkipuuta.

Pihassa oli hilpeä elämä, siinä
kun kaikenlaiset eläimet ja pal-
särkerossa päällekkäin kal-
kallella olevien ruuansäilytys-
kappien toimilase. Se on edis-
tyistä, mutta epätoivollista.
Eräänä päivänä tapahtui, et-
tä tuosta eloisasta pihaista jo-
nen taloudenhoitajat taret tul-
ivat ammuisin täyttämään ves-
ruukkujaan pumpusta ja jos-
sa kyykköpiikat kuuden tienoos-
sa sekoittivat vihanneksi vas-
kilankakoreissaan, laskien pi-
lapuheita tallienkien kanssa,
tapahtui, että tuosta pihaista
purettiin varten. Se purettiin
vain siitä varten, että se lasket-
taisiin uudelleen; mutta kun
työn kestäessä oli satanut, niin
piha oli käynyt hyvin liikaik-
si, ja Alphonse, joka siellä elä-
moi kuin satyrii metsässä, oli
kiireestä katoonpäähän maape-
rän karvainen. Hän nosteli pi-
hakivä riemulla ja innolla.
Kun hän satui noutamaan pää-
tään ja huomaasi minut yhällä-
huoneeni akkunasta, niin hän
viittasi minua tulemaan. Miele-
ni teki kovasti leikkimään
hänen kanssaan ja kiviä noste-
lemaan. Ehän minulla ollut
leikkimään kiviä kanneskelma-
tina. Eläisen voi satui ole-
maan auki. Minä laskusin pi-
hän.

Tässä minä olen, sanoin
Alphonsele.
— Kanna tuota kiveä, sanoi
hän minulle.
Hän oli villin näköinen ja hä-
nen äänensä oli käbeä, minä
tötelin. Yhtäkkiä kivi tempoi-
tiin käsiästä, ja minä tunsin
noussavani koholle maasta. Hoi-
tajuutteni katoi minut pois
vihoissaan. Hän pesi minua
Marcellien saippualla ja häpäi-
si minua siitä, että leikin pa-
hankurisen katuopakehtitön
kanssa.

— Alphonse on huonoisti kas-
vatettu, lisäsi äitini; se ei ole
hänen vikansa, se on hänen on-
nettomuutensa; mutta hyvästi
kasvatettujen lasten ei pidä su-
rustella sellaista kanssa, jotka
ovat ole hyvästi kasvatettuja.
Minä olin hyvin älykäs ja
ymmärtäväinen. Minä en
sövelin ne, en tiedä mitään, se
pohyteen, mitä opin kiroituista
lapsista, kun minulle selitettiin
luokissa kuvaruamattuuksi. A-
jatukseni Alphonsesta muuttui
vot kokonaan. En häntä enää
kadhehtinut. En tuntein häntä
kohtaan olivat pelon ja sää-
lin sekaisia. "Se ei ole hänen
vikanha, se on hänen onnet-
tomuutensa." Nämä äitini sanat
muuttivat suhteeni hänen. Siinä
tehti hyvin äiti, puhuessaan
minulle sillä tavalla; siinä tehti
hyvin osottaessani minulle pel-
nuudesta pitävän kotiväestien
viattomuuden. Sinun sanasi ol-
ivat hyvät; minun tehtävänä
oli pitää ne elävänä mielesnä
läpi myöhemmän ikän.

Sillä kertaa ne ainakin mi-
nun vaikututtivat, ja minä läp-
pelin ajatelllessani kiroton lap-
sen kohdalla.
Siinä aika kun hän teki kuusa
ko sanoa hyvää päivää, herra!
hyvää päivää! Ihmisille
joiden päivästä ja illoista hän
ei rauhukaan välttänyt, oli-
vatpa ne hyviä tai pahojia; ja
jos kohta häncle ei ollut Noa-
kin arkia eikä koneella käy-
pää hevosta, niinkuin minulla,
niin sai hän leikkiä mielesnä
mukaan. Leikitoverina olivat
varpuset, joita hän sai kiinni,
koirait jotka vapaina harhaili-
vat, kuten häncle, vieläpä he-
voset tallissa, kunnes kuskii ajoi
hänet uute luudua varrella. Hän
oli vapaa ja rohkea. Pihaista
omalta alueeltaan hän minua
katseli akkunasta läpi, niinkuin
katsotaan häkkipuuta.

Pihassa oli hilpeä elämä, siinä
kun kaikenlaiset eläimet ja pal-
särkerossa päällekkäin kal-
kallella olevien ruuansäilytys-
kappien toimilase. Se on edis-
tyistä, mutta epätoivollista.
Eräänä päivänä tapahtui, et-
tä tuosta eloisasta pihaista jo-
nen taloudenhoitajat taret tul-
ivat ammuisin täyttämään ves-
ruukkujaan pumpusta ja jos-
sa kyykköpiikat kuuden tienoos-
sa sekoittivat vihanneksi vas-
kilankakoreissaan, laskien pi-
lapuheita tallienkien kanssa,
tapahtui, että tuosta pihaista
purettiin varten. Se purettiin
vain siitä varten, että se lasket-
taisiin uudelleen; mutta kun
työn kestäessä oli satanut, niin
piha oli käynyt hyvin liikaik-
si, ja Alphonse, joka siellä elä-
moi kuin satyrii metsässä, oli
kiireestä katoonpäähän maape-
rän karvainen. Hän nosteli pi-
hakivä riemulla ja innolla.
Kun hän satui noutamaan pää-
tään ja huomaasi minut yhällä-
huoneeni akkunasta, niin hän
viittasi minua tulemaan. Miele-
ni teki kovasti leikkimään
hänen kanssaan ja kiviä noste-
lemaan. Ehän minulla ollut
leikkimään kiviä kanneskelma-
tina. Eläisen voi satui ole-
maan auki. Minä laskusin pi-
hän.

toinen puoli oli kullankarvai-
saa ja niiden olit kuulut suloi-
sesti sulavap suussa; kuiten-
kaan on siitä maistunut. Jook-
sin hakemaan lankakerää äiti-
ni pyydästä. Minun oli kiellet-
ty koskemasta siinä mihiin-
kään; mutta pitää osata olla
toteuttamatta. Minä sidoin ter-
tun langan päähän, ja nojaten
akkunan kaidetta vastaan kun-
sin Alphonse ja laskin hiljaa
tertun pihalle. Nähdäkseen sen
paremmin tuo kirottu poika
pyyhkäisi silmillään keltaiset
hiussuortuvansa, ja kun se tuli
niin alas että hän siihen kädeli-
nään yletti, niin hän tempasi sen
lankoiheen pävineen; sitten
hän nosti päättänään näytty minul-
le kietlään ja pitkää nenää ja
pakeni ympärilleen näyttävän
minulle takapuoltaan. Minun
pienet ystäväni eivät olleet to-
tuttaneet minua sellaisiin tem-
puihin. Minä suutuin siitä en-
sin kovasti. Mutta eräs huo-
maamani selkka minua lyy-
nytti. "Olipa oikeassa", ajat-
telin. Kun en lähettänyt häncle
kukkaa enkä suukkoista."

Suutumuksenai haiduttui tä-
mä ajatus; siihen määrään on
totta, että kun itserakkaus on
tydetytety, niin kaikki muu
merkitsee vähän.

Tuota Nomen suurta nimeä vielä-
kin korkeammalla kohottamassa,
syystä, kun kaikista toisista pai-
koista täytyy kuita tuoda Nomen
ja siitä vasta tulee ottettavaksi
laivat jotka Se Michelien kulkee, jo-
ka on yksi Yhden miehen merisat-
mapaikka. Yhden nimitys tässä
paikalle on Severt Beninissa (nie-
nimaa) Coutine Soutin ja North-
ern Soutin viläisi, siis koko tääl-
lä niennellä harjoitetaan melkein
ainoana elinkeinona kullan hui-
kusta, hyvin vähiän kalastusta
ja maan viljelystä, ja ei voi ot-
taa huomioonkaan enemmän kuin
meren valaan pyyntikään ja
hykeiden pyyntiä.

Tässä kun olen tehnyt tämän
kumarruksen, niin pakasin nyt vä-
hän tästä nurkasta, jossa nyt olen.
Minusta tuntuu aivan kuin unen
näyttä, että täälläkin ollaan ja
viellä rikastumisen toiveissa ele-
mään. Erehdyksenne alkua nä-
kyä selvemmin vuosi vuodelta, sil-
lä kapitalismin on monopolisoiran-
nut tämän paikasta niin täydellise-
sti, et se tekee jo täälläkin jout-
tuen niin kuin se parhaimpaa näkee
itselleen, jos se hyväksyy näkönsä
niin se antaa meidän täällä olla,
vain jos hänen tuomaa vaatii ja me
olemme heille haitaksi, niin se
voi meidät ahdistaa pois, vaikka
koska, sillä elintarpeilla ei voi
pitä kiistä ja tehdä mahdoll-
tomaksi meidän olomme täällä.

Nyt jo ihmisten täytyy pakosta
mennä Nomen talveksi, sen täh-
den kun täällä ei ole puita ja ki-
letä tulee tänne sisämaihin jo
näillä, ettei niitä voi näillä tui-
laa tänne hankkia. Näyttää siltä
kun kapitalismi olisi mennyt le-
volle eikä sanonut hyvää ystä-
köille eikä lähtevänsä. Kun kap-
italismin heillä niin meitä kulke-
tajoja ei enää täällä olekaan,
sillä heillä on toinen silmiä ruo-
laan, katsonnassa koska tulee su-
tuissa aika hyppiä haaleen kimp-
puman. Heidän pitäisi meitä ot-
taa näitä kultapuita maita, jota
on jo valmiiksi tutkittu vaan
kun he ovat saaneet asti tulla
kanalle, että sitä ei tartte te-
dä ja aika tulee jolloin ne saa-
vat haltuunsa ostanmattakin. Eh-
kä joku ajattelee, että miksi ei
mainnirite ite kaiva näistä kulta-
siloista — he tekevät sitä täällä
niin kauan, kun näillä vanhan ai-
kuksilla käsin, kaivamilla saavat
kannattavassa määrässä ylös ja
sitten kun tulee koneella kaiva-
minen vuoro, niin silloin on pääosa
kysymyksessä, jota työntekijäit-
telleän ei ole, joten suuremman
sa määrässä kaivamisen toimitta-
vat rahaan omistajat, tietysti työ-
läisillä tekevätkin työtä, riistämäl-
lä heidän työnsä tulokset.

Edellä olen kertonut kuinka
valkeat miehet täällä tekevät käl-
li huođen ystä näitä työntekijäit-
tä kapitalismille. Eskinot ovat tääl-
lä paljon paremmin turvattu, sil-
lä heillä työstä alkoi poron hol-
taaminen heidän keskuudessaan
v. 1898 tuottamalla Lapista lap-
peiden ja siitä kullan tuottam-
ista, ja niin olen näin monet
pienet samaa tuotantoa harjoit-
tavat kämpiköt ovat vielä apuna

roja ja voipi sanoa että he pärjää-
vät hyvin. Näillä ekimolilla täy-
tyy täällä ottaa poron lihaa, joka
naksaa 25c pauna. Muutamat
näistä ekimolista ovat rikastuneet
niin, että vettä voi verta ja la-
piin poro-pohatolla. Mainareilla
on linnut ja kalat ainoat joita he
voivat saada vaikka koska, huo-
limata siitä, että täällä on suojel-
luksia voimassa. Valtiokoneiston
valitsemiseen ei meillä ole suuria
sanoimia, on yksi edustaja vali-
tava joka kahden vuoden peristä
ja nythän meillä on se suuri merk-
kipäivä taskein 12 päivä Elokun-
ta tänä kesänä. Ehdokkaita on
neljä: Sosialistipuolue, Demokra-
tinenpuolue, Republikaanipuolue
ja itämaisen tuomari Win-
heraan, joka on jo kahdesti ennen
tullut valituksi. Tämä edustaja
ei saa äänioikeutta kongressissa,
ainoastaan saapi puhua silloin
kun sallitaan. Presidentin valii-
n me emme kukaan (kun emme ole
kyllyksi siivistyneitä). Ei ole
Territorin lakijakana vielä, vai-
ka verot täällä otetaan kyllä ras-
kaasti ja niistä rahastoista ei ole
tänne vielä suuriakaan hyötyä. Te
rahaa on saatu vähin vain
tänne ei se ole vielä riittänyt, en-
kä tiedä että olisiko tässä niemel-
liä tehty tietä muuta jos 20 mailin
välille Nomen ympärillä.

Kesällä on päiväpalkat täällä
\$3.00 päivä ja ruoka. Talvella
\$5.00. Kesin työaika lasketaan
noin sadan päivän vaiheilla, jos-
kus ylikin. Talvella on hyvin
vähän työtä saatavana. 10-tu-
nen työpäivä kaikkialla. Tämän-
laiset päiväpalkat on mielestään
paremmin elintason alapuolella.
Perheellisen on valaan mahdollto-
mus pärjätä päiväpalkalla työllä,
hoitaa useamman hengen perheitä,
jos ei talvella saa työtä, sillä ke-
siin usein saapi olla työttömänä,
kun kesä yhäntä tahtoo olla hyvin
kuivaa ja ehdottomasti pitäisi olla
vettä kun pestään kuttia. Heinä-
kuun aika on usein hyvin kuumaa
ja kuiva, että kymminät vesiku-
patkin ovat aivan kuivat ja li-
ka halkiellet pohjassa. Näinä päi-
vinä olen jo useamman kerran
kerran nähtynyt 100 astetta kuumaa.

Täällä tapahtui kamala murha
28 päivä kesäkuuta 20 mailin mat-
kalla siitä paikasta, Pilgerim Hot-
springillä, jossa eräs ranskalai-
nen on ollut tänäkesänä vähäistä
juurikaavijavälillä hoitamassa,
joka on kutsunut omistajalta
Havey H. Fry niminen mies. Rans-
kalaiset John, Carl ja H. H. Fry
olivat kiistelleet koko sen edelli-
sen puolen päivän, Carl oli tahn-
tanut Fry n maksamaan hänet u-
usi vaan Fry ei siihen suostunut,
koska Carl oli ruvennut osaa pal-
kalla koko kesäksi. Fry oli lähte-
nyt päässään Sheltin nimen
seisen paikkaan. Carl kietti, et-
tä hän lähdä ja kutsui häntä takaisin,
vaan Fry ei totellut, silloin oli
Carl lähtenyt pysäyttää kassa pe-
rissä, vaan sitä ei Fry huomannut,
päästen sivusta melkein enojassa
maahan vireen ja ampuen selän-
sa selkään ja virestä alkoivat
särähtä läpi ampumien vielä toi-
sen kerran vaan ei osannut. Kol-
mannen laukauksen ammuttuansa
maksui Fry massa verisään.

Ennen iteeni velvolliseksi teke-
mään ensiksi pienen selityksen
tässä paikkakunnasta, että millä
paikalla tämä sijaitsee ja mitä
täällä ihmiset harjoittaa elinkeino-
nansa. Tämä paikka on noin sa-
kunta mailia Nomen pohjoiselle
suunnalle, Noma, joka lienee use-
ammalle tunnettu suurimmas-
tansa paikaksi Bearingin meren-
rannalla ja hyvin kuuluisaksi tul-
leet rikkaita pensukuita. Kyösi-
ään ja siitä kullan tuottam-
ista, ja niin olen näin monet
pienet samaa tuotantoa harjoit-
tavat kämpiköt ovat vielä apuna

roja ja voipi sanoa että he pärjää-
vät hyvin. Näillä ekimolilla täy-
tyy täällä ottaa poron lihaa, joka
naksaa 25c pauna. Muutamat
näistä ekimolista ovat rikastuneet
niin, että vettä voi verta ja la-
piin poro-pohatolla. Mainareilla
on linnut ja kalat ainoat joita he
voivat saada vaikka koska, huo-
limata siitä, että täällä on suojel-
luksia voimassa. Valtiokoneiston
valitsemiseen ei meillä ole suuria
sanoimia, on yksi edustaja vali-
tava joka kahden vuoden peristä
ja nythän meillä on se suuri merk-
kipäivä taskein 12 päivä Elokun-
ta tänä kesänä. Ehdokkaita on
neljä: Sosialistipuolue, Demokra-
tinenpuolue, Republikaanipuolue
ja itämaisen tuomari Win-
heraan, joka on jo kahdesti ennen
tullut valituksi. Tämä edustaja
ei saa äänioikeutta kongressissa,
ainoastaan saapi puhua silloin
kun sallitaan. Presidentin valii-
n me emme kukaan (kun emme ole
kyllyksi siivistyneitä). Ei ole
Territorin lakijakana vielä, vai-
ka verot täällä otetaan kyllä ras-
kaasti ja niistä rahastoista ei ole
tänne vielä suuriakaan hyötyä. Te
rahaa on saatu vähin vain
tänne ei se ole vielä riittänyt, en-
kä tiedä että olisiko tässä niemel-
liä tehty tietä muuta jos 20 mailin
välille Nomen ympärillä.

Kesällä on päiväpalkat täällä
\$3.00 päivä ja ruoka. Talvella
\$5.00. Kesin työaika lasketaan
noin sadan päivän vaiheilla, jos-
kus ylikin. Talvella on hyvin
vähän työtä saatavana. 10-tu-
nen työpäivä kaikkialla. Tämän-
laiset päiväpalkat on mielestään
paremmin elintason alapuolella.
Perheellisen on valaan mahdollto-
mus pärjätä päiväpalkalla työllä,
hoitaa useamman hengen perheitä,
jos ei talvella saa työtä, sillä ke-
siin usein saapi olla työttömänä,
kun kesä yhäntä tahtoo olla hyvin
kuivaa ja ehdottomasti pitäisi olla
vettä kun pestään kuttia. Heinä-
kuun aika on usein hyvin kuumaa
ja kuiva, että kymminät vesiku-
patkin ovat aivan kuivat ja li-
ka halkiellet pohjassa. Näinä päi-
vinä olen jo useamman kerran
kerran nähtynyt 100 astetta kuumaa.

Täällä tapahtui kamala murha
28 päivä kesäkuuta 20 mailin mat-
kalla siitä paikasta, Pilgerim Hot-
springillä, jossa eräs ranskalai-
nen on ollut tänäkesänä vähäistä
juurikaavijavälillä hoitamassa,
joka on kutsunut omistajalta
Havey H. Fry niminen mies. Rans-
kalaiset John, Carl ja H. H. Fry
olivat kiistelleet koko sen edelli-
sen puolen päivän, Carl oli tahn-
tanut Fry n maksamaan hänet u-
usi vaan Fry ei siihen suostunut,
koska Carl oli ruvennut osaa pal-
kalla koko kesäksi. Fry oli lähte-
nyt päässään Sheltin nimen
seisen paikkaan. Carl kietti, et-
tä hän lähdä ja kutsui häntä takaisin,
vaan Fry ei totellut, silloin oli
Carl lähtenyt pysäyttää kassa pe-
rissä, vaan sitä ei Fry huomannut,
päästen sivusta melkein enojassa
maahan vireen ja ampuen selän-
sa selkään ja virestä alkoivat
särähtä läpi ampumien vielä toi-
sen kerran vaan ei osannut. Kol-
mannen laukauksen ammuttuansa
maksui Fry massa verisään.

Ennen iteeni velvolliseksi teke-
mään ensiksi pienen selityksen
tässä paikkakunnasta, että millä
paikalla tämä sijaitsee ja mitä
täällä ihmiset harjoittaa elinkeino-
nansa. Tämä paikka on noin sa-
kunta mailia Nomen pohjoiselle
suunnalle, Noma, joka lienee use-
ammalle tunnettu suurimmas-
tansa paikaksi Bearingin meren-
rannalla ja hyvin kuuluisaksi tul-
leet rikkaita pensukuita. Kyösi-
ään ja siitä kullan tuottam-
ista, ja niin olen näin monet
pienet samaa tuotantoa harjoit-
tavat kämpiköt ovat vielä apuna

roja ja voipi sanoa että he pärjää-
vät hyvin. Näillä ekimolilla täy-
tyy täällä ottaa poron lihaa, joka
naksaa 25c pauna. Muutamat
näistä ekimolista ovat rikastuneet
niin, että vettä voi verta ja la-
piin poro-pohatolla. Mainareilla
on linnut ja kalat ainoat joita he
voivat saada vaikka koska, huo-
limata siitä, että täällä on suojel-
luksia voimassa. Valtiokoneiston
valitsemiseen ei meillä ole suuria
sanoimia, on yksi edustaja vali-
tava joka kahden vuoden peristä
ja nythän meillä on se suuri merk-
kipäivä taskein 12 päivä Elokun-
ta tänä kesänä. Ehdokkaita on
neljä: Sosialistipuolue, Demokra-
tinenpuolue, Republikaanipuolue
ja itämaisen tuomari Win-
heraan, joka on jo kahdesti ennen
tullut valituksi. Tämä edustaja
ei saa äänioikeutta kongressissa,
ainoastaan saapi puhua silloin
kun sallitaan. Presidentin valii-
n me emme kukaan (kun emme ole
kyllyksi siivistyneitä). Ei ole
Territorin lakijakana vielä, vai-
ka verot täällä otetaan kyllä ras-
kaasti ja niistä rahastoista ei ole
tänne vielä suuriakaan hyötyä. Te
rahaa on saatu vähin vain
tänne ei se ole vielä riittänyt, en-
kä tiedä että olisiko tässä niemel-
liä tehty tietä muuta jos 20 mailin
välille Nomen ympärillä.

Rahoja Suomeen lähettämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

kaikille eri linjoille ja taastui kohtuullisilla. Käskytyksä puolueemme tarpeen tulien.

Port Arthur.—Phone 129.
Gillespie Aptekissa,
Port Williamissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.

Lääkäri, haavuri ja kättöli.
Office: Larch & Durham kulmas-
sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmas-
sa. Puhelin 305.
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—
ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : Ont.

HUOM!

International Bath House
avoinna joka arkipäivä kello
2—12, höyry- ja kuivalyö-
kylinne ja myös parhaita
virvoitusjuomia saatavana
International Bottling Work,
146 Algoma St., Port Arthur.
Phone 823.
Wm. Blomqvist.

Imperial Bank of Canada.

Leitilistettu pääoma . \$10,000,000
Maksettu pääoma . . . \$ 6,000,000
Vararahasto \$ 6,000,000
Me maksamme korkoa \$1.00 säsä
töstä ylöspäin.
Rahaa lähetetään Ruotaan yleis-
sen kurssin mukaan.
Port Williamin haarasasto.
M. Cochran,
Liikeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ

Teidän hyväksenne.
Älkää epäilö alkua raketa-
maan uutta "hausaanne" varojen
puutteessa. Keskusteltakaa kansa-
mamme
RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mitä on tarpeellista halvem-
malla korolla. Liikkeenme on
täysin luotettava. Ei mitään ko-
htuuttomia viipymisiä.
Voimme hankkia Teille vakuu-
tuseen parhaimmista yhtiö, henki-
ja tapaturmavakuutusyhtiöistä.
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

ESPAÑAN SOCIALISTINEN TYÖVÄENLIIKE

Hallituksen alituisesta vastus-
tuksesta huolimatta kulkee Espan-
jan työväenliike varmasti eteen-
päin siinänsäsielityksessänsä voima-
sa ja laajuudessa.
Valtiolleisillä puolueella on nyt
noin 200 osastoa ympäri maan. Sur-
in näistä osastoista on Madridissa.
Sen jäsenmäärä on tätä nykyä
30,000. Tähän nähden on varmas-
ti otaksuttava, että Espanjan työ-
väenlinn ainoa sosialistinen valtio-
puolue Pabio Iglesiasin lähim-
mässä tulevaisuudessa tulee sa-
maan voimalla työväenliikkeen
laajaisekseen. Samoin on luultavaa,
että Espanjan satakunta kunnal-
laista edustajaa tulevat lisäänty-
mään moninkertaisesti.
Puolue kustantaa tätä nykyä 9
viikkolehdiä ja 12 kaksiviikkole-
hdiä. Näiden yhteinen tilaajamäärä on
30,000. Puolueen päälliköiden
nattaja "El-Socialista" alkaa
piakkoon ilmestyä päivälehtinä.
Osuekunta on puolueeseen hy-
tyntyn 12. Ammatilliset ovat työ-
läiset järjestyneet "Unión General
de Trabajadores", Yhdistyneet
ammatilliltoit, nimenisen järjes-
töön, jonka jäsenmäärä nykyisin
on 100,000. Toimen ammatijärjes-
töön "Solidaridad Obrero", jor-
ka hallitus hävitti viime syyskuu-
sa v. 1911 astumien alkan aikana.
Yhdistyneiden ammatilliltojen
suurin osasto on kaivostyöväestön
liitto, johon nykyään kuuluu 50,
000 jäsentä, ja jonka jäsen-
määrä alituisesti lisääntyy 150,000
noumvan järjestyttämien kai-
vostyöläisten ryhmästä.

Amerikan Suomalaisessa Työväen-Opistossa

julistetaan täten luento-opettajan
paikka kykenevään puoltovetori-
en haastavaksi. Opettajan tulee
olla kykenevä pitämään luennoi-
ta taloustieteessä, valtio- ja y-
hteiskunta-opissa, yleis- ja sosialis-
min historiassa, sosialismin teori-
assa ja menettelytoissa, kehi-
tysoissa y. m. y. yleistietoisia; näit-
ten aineitten rinnalla on hänen
annettava opetusta suomen kie-
lellä, suomenosaamisesta, puhe-
kiossa y. m. m. Useita viikkoja
kukin taitaville annetaan etuasia.
Hakilaan on täyttyntä kuulua so-
sialistipuolueeseen vähintään kaksi
vuotta ja omattava selvä kanta
sosialismista ja työväenliikkeestä.
Toimi tekeä marraskuun 1
päivästä toukokuun 1 päivään,
mutta voi johtokunta eri sopimuk-
sen mukaan hankkia myöskin ka-
sitystä.
Hakemukset todistuksineen,
suosituksineen ja palikkavai-
muksineen on lähetettävä opiston
johtokunnalle ennen syyskuun
14 päivän sooteella: Box 1,
Saultville, Minn.
Smithville, Minn. heinäk. 14
p. 1912.
T. O. JOHTOKUNTA,
K. J. Viita, sihteeri.

